

ОСТОРОЖНО, МОШЕННИКИ!

1414: ВАШЕ ЗАЯВЛЕНИЕ РАССМОТРЕНО, НО ОСТАВЛЕНО БЕЗ РАССМОТРЕНИЯ!

МОШЕННИКИ ОРУДУЮТ БЕЗНАКАЗАННО. МЫ ПИШЕМ О НИХ, ПОЛИЦИЯ, ВРОДЕ ИХ ЛОВИТ. НО ИХ ВЫДУМКА БЕСКОНЕЧНА. ПОЯВИЛАСЬ СОВСЕМ НЕДАВНО ЕЩЕ ОДНА ВЫДУМКА МОШЕННИКОВ: БАНКИ СТАЛИ ВЫПУСКАТЬ КАРТОЧКИ НА ЛЮБОЕ ИМЯ И ОРУДУЮТ ИМИ МАСТЕРСКИ ЛОВКО. АВТОР ЭТИХ СТРОК НЕВОЛЬНО СТАЛА ОБЛАДАТЕЛЕМ ТАКОЙ БАНКОВСКОЙ КАРТЫ НА СВОЕ ИМЯ, КОТОРУЮ ОНА И НЕ ЗАКАЗЫВАЛА, И НЕ ПРОСИЛА ОФОРМИТЬ. ЗАТО МОШЕННИКИ АКТИВНО ИСПОЛЬЗУЮТ ЕЕ - БАНКОВСКУЮ КАРТУ. КАКИМ ОБРАЗОМ? - СПРОСИТЕ ВЫ.

Взломав мессенджер ватсапа моего телефонного номера, мошенники разослали всем сообщения с просьбой «занять до утра 50 тысяч тенге». Для убедительности выслали и фото банковской карты, сделанной фотомашинкой на имя просителя. Эта просьба наделала немало шума.

Дело в том, что мои знакомые выслали на эту карту по 50 тысяч тенге. Это были известные в регионе многоуважаемые люди, подумавшие, что что-то случилось со мной.

Вся ночь прошла в суете и беспокойстве: рассылала на каждый номер призыв «не нуждаюсь, не надо!», вызвала полицию, а полиция вызвала криминальную полицию. Я под диктовку криминальной полиции написала об этом мошенничестве заявление начальнику УВД города, о чем теперь жалею.

Потому что на следующее утро от 1414 получила ответ:

- Ваше заявление рассмотрено, но принято решение и оставлено без рассмотре-

решили не рассматривать? Не сам ли мошенник сидит в 1414 и пишет мне ответ?

Самое интересное, что, приглашенная в ту же ночь в полицию Р.М., которая выслала на эту фиктивную кар-

нальная полиция? Почему они не видят в этом деле открытое мошенничество, если банк оформил незаконно кому-то банковскую карту и пользуются ими.

Второй мой знакомый, который тоже стал жертвой этого мошенничества и выслал на эту карту тоже 50 тысяч тенге. Но он надеется, что все-таки проверка банка, которая фиктивно выписала банковскую карту на мое имя и мошенничает, должна состояться. Так думает порядочный человек. Однако, порядочность этого банка далеко сомнительна.

А банк этот называется Форте банк, который в скором времени сливается с Хоум кредит банком и будут иметь нового хозяина,

их выкупает Утемуратов. Об этом пишет республиканская пресса. В данный момент эта процедура отложена до начала 2026 года, хотя планировали слияние начать с 15 октября 2025 года. Возможно, отложили, чтобы продолжить мошеннические поступки и успеть ограбить еще немало людей... подумалось мне.

Ведь по такой карте могут оформить и многомиллионные кредиты на много лет и повесить их на кого надо и не надо?

Надеюсь, что надзорные органы области Жетісу и города Талдыкорган обратят на этот факт внимание, когда сами банки оказываются в рядах мошенников.

Баян ТАНАТАРОВА

ния и хранится в номенклатурном деле. Если вас не устраивает наш ответ обратитесь в УКПС и СУ. ПРОЙТИ ОПРОС.

Как понять этот ответ: заявление рассмотрено, но

ту 50 тысяч тенге, написала отказную от своих же денег. Вышло так, что полиция убедила ее, что деньги все равно не найдутся. Странная точка зрения у полиции.

А для чего тогда крими-

P.S. Фото лжебанковской карточки Форте silk, оформленная на мое имя и высланная моему знакомому. Он туда же отправил свои 50 тысяч тенге в долг мне до утра, согласно сообщению по ватсапу. Мне неудобно перед моими друзьями, которые стали жертвами Форте...

БАСПАСӨЗ - 2026

Жазылу бағасы:

редакция арқылы

1 жылға – 4 212 теңге.

«Қазпошта» арқылы жеке тұлғаларға

1 жылға – 6 550,96 теңге.

«Қазпошта» арқылы заңды тұлғаларға

1 жылға – 8 925,28 теңге.

Цена подписки:

через редакцию

на год – 4 212 тенге.

через «Казпочту» для физических лиц

на год – 6 550,96 тенге.

через «Казпочту» для юридических лиц

на год – 8 925,28 тенге.

ҚЫСҚА ДА НҰСҚА

МЕМЛЕКЕТТІК ҚАРЖЫ САЛАСЫНЫҢ АШЫҚТЫҒЫ МЕН ТИІМДІЛІГІ

Қаржы министрлігінде цифрлық трансформация жалғасуда. Өткен жылы Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша Мемлекеттік кірістер комитетінің барлық ақпараттық жүйесіне тәуелсіз аудит жүргізілді. Нәтижесінде 14 ақпараттық жүйенің орнына жаңа архитектура мен технологиясы бар 5 жүйеге көшу ұсынылды. Бұл туралы ОҚҚ алаңында өткен баспасөз мәслихатында ҚР қаржы вице-министрі Өсет Тұрысов мәлімдеді.

231 МЫҢНАН АСТАМ АДАМҒА ҚЫЗМЕТ КӨРСЕТІЛДІ

Отбасының цифрлық картасын енгізудің нәтижесінде 2025 жылдың басынан бері әлеуметтік-еңбек саласындағы мемлекеттік қызметтерді проактивті көрсету үшін 435,5 мың адамға SMS-хабарлама жолданды. Бұл ретте 231,2 мыңнан астам адам өтініш берусіз жәрдемақы немесе төлем алу мүмкіндігін пайдаланып үлгерді, деп хабарлайды ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігі.

СПОРТ НЫСАНДАРЫНЫҢ ҚҰРЫЛЫСЫ ҚАРҚЫНДЫ ЖҮРІП ЖАТЫР

Премьер-министр Олжас Бектеновтің төрағалығымен өткен Үкімет отырысында спорт инфрақұрылымын дамыту және бұқаралық спортты қолдау мәселелері қаралды. Онда туризм және спорт министрі Ербол Мырзабосынов бұл бағытта жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы баяндады. Сондай-ақ Қазақстан футбол федерациясының бас хатшылары Дэвид Лория, Қазақстан су спорты федерациясы, олимпиада ойындарының чемпионы Дмитрий Баландин, «Сана Спорт» отбасылық спорт орталығының құрылтайшысы Руслан Ахметов баяндама жасады, деп хабарлайды Primeminister.kz.

ҚҰС ЕТІН ӨНДІРЕТІН ЖАҢА КӘСІПОРЫН АШЫЛАДЫ

Жетісу облысының Көксу ауданында жұмыс істеп тұрған кәсіпорынның қуатын арттыру және жаңа жобаларды қолға алудың арқасында ауыл шаруашылығы өнімдерін өңдеу үлесі көтеріледі. Атап айтқанда, Көксу қант зауытын қайта жаңғыртудың нәтижесінде оның өңдеу қуаттылығы тәулігіне 5 мың тоннаға жеткізілсе, алдағы жылдарда құс етін өндіретін «Beles Agro KZ» ЖШС-нің қуаты жылына 15 мың тонна болатын инвестициялық жобасы жүзеге асырылады. Бұл туралы облыс әкімі Бейбіт Исабаевтың Көксу ауданының тұрғындарымен кездесуі барысында айтылды.

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫНДА ӨРТ САНЫ 18%-ҒА АЗАЙДЫ

Жылыту маусымы басталғалы бері Жетісу облысында өрттердің саны 18%-ға төмендеді. Мамандар бұл көрсеткішті тұрғын үй секторында жүйелі түрде жүргізіліп жатқан алдын алу шараларының нәтижесі деп атап өтеді. Өңірде 2025-2026 жылдарға арналған өрттің алдын алу жоспары жүзеге асырылып жатыр. Бұл жоспар халықтың қауіпсіздігін қыстың суық мезгілінде қамтамасыз етуге бағытталған. Жоспар аясында үйлерге рейдтер жүргізу, тұрғындармен кездесулер өткізу, мектептерде интерактивті сабақтар мен түсіндіру акциялары ұйымдастырылуда. Акциялар келесі ұрандармен өтуде: «Жылыту маусымындағы өрт қауіпсіздігі», «Балалардың отпен ойнауы», «Ұлы газдан абай бол», «Оттан сақ бол» және басқа да тақырыптар бойынша алдын алу жұмыстары жалғасып, құтқарушылардың тұрақты бақылауында тұр.

«КЕЛЕШЕК МЕКТЕБІ»

Алакөл ауданы Достық ауылында «Келешек мектебі» ұлттық жобасымен заманауи жаңа мектеп салынып, пайдалануға берілді. Алты жүз орынға арналған бұл білім мекемесі аталған жоба аясында тұрғызылған облыстағы екінші мектеп. Бұған дейін осындай 1200 орындық Панфилов ауданының Жаркент қаласында ашылған болатын. Бұл жаңа мектеп талапқа сай жабдықталған, мұнда оқушылардың жан-жақты дамуына барлық жағдай жасалған. Жаңа пән кабинеттері, робототехника, лингвистика кабинеттері, STEM зертханасы, кітапхана, шеберхана, хореография залы, асхана және басқа да қажетті сыныптар мен залдар қарастырылған. Мектепте 59 мұғалім жұмыс істейді.

ЖЕТІСУДА ЖОЛ АПАТТАРЫ КӨБЕЙДІ: ОН АЙДА 116 АДАМ ҚАЗА ТАПТЫ

Жетісу облысында жол-көлік оқиғаларының саны күрт өсіп отыр. 2025 жылдың он айында өңірде 945 жол апаты тіркеліп, соның салдарынан 116 адам қаза тауып, 1667 тұрғын жарақат алған. Бұл көрсеткіш өткен жылмен салыстырғанда шамамен 60 пайызға көп. Өсіресе балалар арасындағы жарақаттану жағдайлары алаңдатарлық – 400 көмелетке толмаған бала зардап шегіп, 13-і көз жұмған. Полицияның мәліметінше, апаттардың басым бөлігі Талдықорғанда (329 жағдай) және Панфилов ауданында (237) болған. Негізгі себептер – жылдамдықты асыру, жол белгілерін елемей және жаяу жүргіншілерге жол бермеу. Мамандар жолда абай болуға және қозғалыс ережелерін қатаң сақтауға шақырады.

САРБАЗДАРДЫ САЛТАНАТТЫ ТҮРДЕ ҚАРСЫ АЛУ РӘСІМІ ӨТТІ

ҚР ҰҚК Шекара қызметі Жетісу облысы бойынша департаментіне қарасты Панфилов ауданы бойынша шекара басқармасында «Көктем - 2025» шақырылымындағы ауысқан сарбаздарды салтанатты түрде қарсы алу шарасы өтті.

Іс-шара барысында жас сарбаздарға әскери борышын абыроймен атқару, Отан алдындағы анттына адал болу жөнінде айтылды. Сарбаздардың жауынгерлік қызметі ендігі кезекте шекара бөлімшелерінде жалғасатын болады.

«ҚАЗАҚША СӨЙЛЕЙК» КЛУБЫНЫҢ САБАҒЫ

ҚР ҰҚК Шекара қызметі Жетісу облысы бойынша департаментіне қарасты Алакөл ауданы бойынша шекара басқармасының Техникалық және кәсіптік даярлау бөлімінде «Күз – 2025» жас шақырылымының қатысуымен «Қазақша сөйлейк» клубының сабағы өтті. Іс-шара Жетісу облысы «Тіл» оқу-әдістемелік орталығының Алакөл аудандық филиалы мамандарымен бірлесіп ұйымдастырылды. Клубтың мақсаты – мемлекеттік тілдің мәртебесін арттыру, жас сарбаздардың тіл мәдениетін дамыту және олардың күнделікті қарым-қатынаста қазақ тілін еркін қолдануына жағдай жасау болып табылады.

(Ақпараттар ашық дереккөздерден алынды)

54 МЫҢ ТОННА ҚАНТ ҚЫЗЫЛШАСЫ ӨНДЕЛДІ

науқаны жалғасып жатыр. Бүгінгі күнге 278,8 мың гектар дәнді дақылдар орылып, 748,4 мың тонна астық бастырылды, орташа гектар өнімділігі 26,8 центнерді құрауда. Соның ішінде дәндік жүгеріні жинау жалғасып, 42,2 мың гектардың 41,5 мың гектары немесе 98,4% орылды, 318,6 мың тонна өнім алынды, орташа гектар өнімділігі 76,7 центнер.

– Биылғы көктемгі дала және егін жинау жұмыстарына Ағарлық несие корпорациясы тарапынан 10 млрд. теңге бөлініп, 317 өтінім бойынша 7,5 млрд. теңге несие қаражаты берілді. Күзгі дала жұмыстарына 7 мың тонна арзандатылған дизель отыны бөлінді. Бүгінгі күні кестеге сәйкес 6,8 мың тоннасы сатып алынды. Қазіргі кезде алдағы көктемгі дала жұмыстарына өтінімдер қабылдау жұмыстары жалғасуда. Минералдық тыңайтқыштарды қолдану көлемі 58,8 мың тоннаға дейін жеткізіліп, жоспар толық орындалды. Ауыл шаруашылығы дақылдарын жинау жұмыстары жалғасуда және тұрақты бақылауда. Атап өтерлігі, келесі көктемгі дала жұмыстарына қажетті 51,9 мың тонна тұқым толық дайындалды, - делінген облыстық ауыл шаруашылығы басқармасының хабарламасында.

ИНВЕСТИОРЛАРМЕН 34 МЛРД ТЕҢГЕГЕ КЕЛІСІМ ЖАСАДЫ

Қазақстанның жаһандық инвестициялар жөніндегі дөңгелек үстелі (KGIR-2025) аясында Жетісу облысы әкімінің орынбасары Өсет Қанағатовтың жетекшілігімен өңір делегациясы шетелдік компаниялармен бірқатар кездесулер өткізді. Келіссөздердің нәтижесінде жалпы құны 34 млрд теңгеден асатын және шамамен 800 жаңа жұмыс орнын құруды көздейтін төрт меморандумға қол қойылды. Бұл келісімдер Бельгия, Қытай және Пәкістан инвесторларымен өзара ынтымақтастықты нығайтуға бағытталған.

Жаңа жобалардың қатарында «Envision KKS» ЖШС-ның «Қорғас – Шығыс қақпасы» арнайы экономикалық аймағында жел генераторлары мен энергия сақтау жүйелерін өндіретін зауыттың құрылысы бар. Сондай-ақ «Каусар-Карго» ЖШС Панфилов ауданында халықаралық автовокзал мен көлік-логистикалық хаб салуды жоспарлап отыр. Бұдан бөлек, пәкістандық «STS Jetisu» ЖШС Талдықорған индустриялық аймағында SPC үлгісіндегі еден жабынын шығаратын зауыт тұрғызбақ, ал бельгиялық «Saron Kazakhstan» ЖШС «Нұр жолы – Қорғас» өткізу пунктінде айналма жол мен логистикалық орталық салу жобасын жүзеге асырады. Өсет Қанағатовтың айтуынша, Жетісу облысы халықаралық әріптестікті кеңейту бағытында жүйелі жұмыс жүргізіп келеді. Соңғы жылдары өңір экономикасына 1,2 трлн теңге инвестиция тартылып, 135 жоба іске асырылған және 3,8 мыңнан астам жұмыс орны ашылған. Биылғы жылдың тоғыз айының өзінде облысқа тартылған инвестиция көлемі 330,3 млрд теңгеге жетіп, өткен жылмен салыстырғанда 12,7 пайызға артқан. Жаңа келісімдер өңірдің өнеркәсіптік әлеуетін арттырып, халықаралық деңгейдегі технологияларды енгізуге және экономиканың тұрақты дамуына серпін бермек.

ЕСКЕЛДІ АУДАНЫ

БАТЫР БАБАЛАР РУХЫНА ТАҒЗЫМ

Өрқұсақ ауылының тұрғындары өткенге тағзым өтіп, ел мен жерді қорғаған батыр бабаларын еске алды. Ұлы Отан соғысында от кешіп, ерлікпен қаза тапқан жерлестер құрметіне ауыл ортасында еңселі ескерткіш бой көтерді.

Бұл – елдік пен бірліктің белгісі. Ескерткіш орнату ісіне ауыл азаматтары жұдырықтай жұмылып, қолынан келген көмегін аямады. Ауылдастар өз бастамасымен игі істің ұйытқысы болған Ерғали Нұрмановқа, Кененбай келіні Зояға, Қошым келіні Аймұханға, Баймұрат келіні Индираға және басқа да белсенді жандарға алғыстарын білдірді.

Салтанатты рәсімде ауылдың мақтанышы, ақын Сайлаубай жүрекжарды өлеңін оқып, жиналған жұрттың көңілін толқытты. Жас ұрпақтың өнері шараның сәнін кіргізсе, Қарабұлақ кентінің имамы қасиетті құран бағыштап, батыр бабалар рухына дұға жасады. Осындай шаралар – өткеннің өнегесін ұмытпай, ерлік рухын кейінгі буынға жеткізудің жарқын көрінісі.

Нұрилла САЙДАҚҰЛОВА

ҚАҢҒЫБАС ЖАНУАРЛАР МӘСЕЛЕСІ ӨЗЕКТІ БОЛЫП ТҰР

Жетісу облысында қаңғыбас жануарлардың жалпы саны 10 147-ге жетті, оның ішінде 9 731-і ит және 416-сы мысық. Облыстық ветеринария басқармасының мәліметінше, ресми жануарлар панасы жоқ болғандықтан, уақытша ұстау пункттері тек ветеринариялық станциялар жанынан ұйымдастырылған. Қаңғыбас жануарларды аулау мен күтіп-бағу жұмыстары жергілікті бюджет есебінен жүргізіледі.

Мамандардың айтуынша, облыста қаңғыбас жануарларды реттеу мақсатында апта сайын рейдтер өткізіліп, стерилизация және вакцинация жұмыстары жүргізілуде. Бұл шаралардан кейін жануарлар өздерінің табиғи ортасына қайта жіберіледі. Қазіргі уақытта өңір бойынша 4 мыңнан астам жануарға чип орнатылған, оның ішінде 1 630-ы Талдықорғанда тіркелген.

Дегенмен, тұрғындар көшелерде қаңғыбас иттер мен мысықтардың әлі де көп екенін айтады. Сарапшылардың пікірінше, бұл мәселені шешу үшін жануарларды чиптеу мен стерилизациялауды жалғастырып қана қоймай, қоғамда жауапты асырау мәдениетін қалыптастыру қажет.

КАСЫМ-ЖОМАРТ ТОКАЕВ ПРИБЫЛ С ВИЗИТОМ В ВАШИНГТОН

Касым-Жомарт Токаев прибыл с визитом в Вашингтон, сообщает Акорда.

В аэропорту его встретил первый заместитель Госсекретаря США Кристофер Ландау.

«Токаев проведет переговоры с президентом Дональдом Трампом, а также примет участие в саммите «Центральная Азия – США», - сообщили в пресс-службе президента.

В столице США Токаева встретили студенты из Казахстана, обучающиеся в Вашингтоне. Он провел с соотечественниками краткую беседу, сообщает Акорда.

САКЕН ТУКИБАЕВ НАЗНАЧЕН РУКОВОДИТЕЛЕМ УПРАВЛЕНИЯ ТУРИЗМА ОБЛАСТИ ЖЕТЫСУ

Руководителем управления туризма области Жетысу назначен Сакен Галымович Тукибаев, ранее занимавший должность руководителя аппарата акима области Жетысу, передает корреспондент агентства Kazinform.

Сакен Галымович Тукибаев родился 17 октября 1991 года. Окончил Казахстанско-британский технический университет, Академию экономики и права им. У. Жолдасбекова, а также Академию государственного управления при Президенте Республики Казахстан по специальностям «автоматизация и управление», «финансы», «государственное и местное управление», «региональное развитие». Является членом Президентского молодежного кадрового резерва.

Трудовую деятельность начал инженером ТОО «Инжиниринговая компания «МұнайГаз» в Астане. В разные годы работал экономистом АО «ТАТЭК», главным специалистом нескольких отделов, руководителем отдела управления экономики и бюджетного планирования Алматинской области, заместителем директора департамента политики управления государственными активами Министерства национальной экономики Республики Казахстан, главным инспектором отдела регионального развития Канцелярии Премьер-министра, заместителем руководителя управления стратегии и экономического развития Туркестанской области, руководителем управления туризма области Жетысу, заместителем руководителя аппарата акима области Жетысу.

БРАТ МАЖИЛИСМЕНА ВОЗГЛАВИЛ ИНСТИТУТ ВОДНОГО ХОЗЯЙСТВА

Казахский научно-исследовательский институт водного хозяйства возглавил Серик Сауров - брат депутата Мажилиса Ерлана Саурова. Приказ о назначении подписал министр водных ресурсов и ирригации Нуржан Нуржигитов.

Ерлан Сауров подтвердил Tengrinews.kz, что новый руководитель НИИ водного хозяйства является его братом.

- «Но никакого рабочего отношения ко мне не имеет. По профессии двигается самостоятельно. Кандидат гидрологических наук, профессор», - прокомментировал он.

МНОГОДЕТНЫЕ МАТЕРИ ПОЛУЧИЛИ НАГРАДЫ «АЛТЫН АЛҚА» И «КҮМІС АЛҚА»

В Дворце торжеств города Талдыкоргана состоялась традиционная церемония награждения многодетных матерей. Аким города Ернат Бәзил отметил важную роль женщин в воспитании подрастающего поколения и вручил им государственные награды.

Всего были отмечены 32 матери: 7 из них удостоены почетного знака «Алтын алқа», а 25 – «Күміс алқа».

В своем поздравлении аким города сказал: «Воспитание детей – это величайший труд, а формирование подрастающего поколения – залог будущего нации. Ваше терпение, любовь и забота бесценны для общества. Награды «Алтын алқа» и «Күміс алқа» – это знак особого уважения и благодарности. Пусть ваши дети растут достойными гражданами, любящими свою Родину», – отметил Ернат Бәзил.

Ежегодная церемония стала доброй традицией и символом признательности за материнский труд, а также поддержки многодетных семей в Талдыкоргане.

САМУРАЙСКИЙ МЕЧ ИЗ ОСОБНЯКА МАСИМОВА ПРОДАЛИ НА АУКЦИОНЕ

4 ноября на электронные торги в Казахстане выставили 42 изъятых предмета роскоши общей стоимостью свыше 520 миллионов тенге. В числе лотов – часы Patek Philippe, Franck Muller, Harry Winston, украшения Van Cleef & Arpels, DE BEERS, Yana Jewellery и другие изделия класса люкс.

Кроме того, были и четыре особые лота: коллекционные монеты, самурайская сабля и ремень с национальным орнаментом. Судя по документам, эти предметы изъяли из дома, описание которого совпадает с особняком осужденного экс-главы КНБ Карима Масимова.

КОРОТКО ОБО ВСЕМ

В КАЗАХСТАН ВЕРНЕТСЯ ТЕПЛО ДО +15°C

Специалисты РГП «Казгидромет» предоставили прогноз погоды по Казахстану на ближайшие три дня – 6, 7 и 8 ноября 2025 года, сообщает Zakon.kz.

Из него следует, что зимние морозы отступят и в страну вернется тепло.

«В погоде на территории Казахстана началась настоящая перестройка – теплые дни уступают место зимней стуже. Быстрая смена барических образований приносит с собой большие колебания температуры воздуха. Вот и в ближайшие дни холодный антициклон, принесший морозы, сместится за пределы Казахстана. А на смену ему быстро движется циклон, который хоть и сохранит осадки, но принесет с собой потепление – в северных и восточных регионах температура воздуха повысится до -3+2°C. А вот жителей южных регионов порадуят теплые воздушные массы, которые обусловят прекращение осадков, а уже 8 ноября столбики термометров в дневные часы зафиксируют +10+15°C».

Пресс-служба РГП «Казгидромет»

В АСТАНЕ ОТКРЫЛСЯ ФИЛИАЛ МГИМО

Президент Казахстана принял ректора Московского государственного института международных отношений Анатолия Торкунова, передает Kazinform со ссылкой на Акорду.

Он приветствовал открытие филиала МГИМО на базе Евразийского национального университета имени Л.Н. Гумилева, где уже приступили к обучению первые 100 студентов и высоко оценил авторитет МГИМО в подготовке высококвалифицированных специалистов-международников.

Ранее сообщалось, что Касым-Жомарт Токаев провел встречу с президентом Пекинского университета языка и культуры, ректором Национального исследовательского ядерного университета «МИФИ», с председателем попечительского совета образовательного фонда Woosong, а также с президентом и вице-канцлером Queen's University.

БАНКАМ ПРИДЕТСЯ СПИСЫВАТЬ МОШЕННИЧЕСКИЕ КРЕДИТЫ В КАЗАХСТАНЕ

Председатель Агентства РК по регулированию и развитию финансового рынка Мадина Абылкасымова 5 ноября 2025 года в Мажилисе рассказала, какие кредиты, оформленные без ведома клиентов, будут списывать во внесудебном порядке, передает корреспондент Zakon.kz.

«Если кредит был оформлен без ведома клиента и он не проходил биометрию, то задолженность подлежит списанию во внесудебном порядке. Необходимо подать заявление в органы уголовного преследования. Они выдают соответствующее постановление о признании кредита мошенническим. На основании этого можно списывать долг», – озвучила Мадина Абылкасымова. Она отметила, что подняли к сегодняшнему дню статистику, и за последние два года со стороны банков была прощена задолженность 1400 заемщиков по 1500 займам на сумму 1,9 млрд тенге.

Абылкасымова подчеркнула, что если кредит оформлен полностью без ведома клиента, его необходимо безусловно списывать во внесудебном порядке. Соответствующая норма существует, и алгоритм действий утвержден совместно с МВД.

ГОСУДАРСТВО ЗАДОЛЖАЛО ФЕРМЕРАМ СОТНИ МИЛЛИАРДОВ ТЕНГЕ

Министр сельского хозяйства Айдарбек Сапаров 4 ноября 2025 года на брифинге в правительстве прокомментировал долги государства перед фермерами, передает корреспондент Zakon.kz.

Министр подтвердил, что сумма долга превышает 340 млрд тенге. Согласно его прогнозам, долг будет закрыт только в следующем году. «Если в резерве будет экономия денег или уточнение бюджета, то правительство выделит средства. На самом деле мы уже выделили дополнительно 57 млрд тенге и распределили по областям. Оставшийся долг будет закрываться в январе-феврале 2026 года. Фермерам не стоит переживать», – заверил министр. Ранее мы писали, что в Казахстане с ноября заработает новая кредитная линия для фермеров.

БАЯН АЛАГУЗОВА ПРЕДЛОЖИЛА УЗАКОНИТЬ В КАЗАХСТАНЕ МНОГОМУЖЕСТВО

Казахстанский продюсер Баян Алагузова ответила на заявление мажилисмена от ЗКО Абзала Куспана - он предложил узаконить институт «токал» — вторых и третьих неофициальных жён, передает Ulysmedia.kz.

Алагузова совершенно не согласилась со словами депутата и в ответ предложила узаконить в стране многомужество. Почему нет? Мужчинам можно, а женщинам нет? У нас по закону светского государства – равноправие. Это вообще как понимать, когда представители власти предлагают жить по закону шариата, – возмутилась продюсер.

Ранее Куспан отметил, что с «токал» живут многие состоятельные мужчины — и не только чиновники. Он напомнил про казахский обычай «әменгерлік», когда мужчина брал под опеку вдову погибшего брата, чтобы та не осталась без поддержки. Однако сейчас, по словам депутата, это выродилось в «забаву богатых», где роль «токал» выполняют молодые девушки. Он предложил вынести тему на общественное обсуждение и поручить юристам разработать возможный правовой механизм регулирования.

(Все материалы взяты из открытых источников)

Нұрила НҰРБОЛҚЫЗЫ

«Алатау»

Мамандардың айтуынша, бұл маусым - адам ағзасы үшін ерекше кезең. Ауа райының күрт өзгеруі, күннің қысқаруы, күн сәулесінің азаюы адам денесіне әсер етеді. Осы кезеңде ағза біртіндеп суық ауа райына бейімделуге тырысады, бірақ бұл процесс кейде қиындық туғызады. Ағзаның қорғаныс қабілеті төмендеген кезде түрлі ауруларға, әсіресе жұқпалы инфекцияларға қарсы төзімділігі әлсірейді. Сондықтан күзде иммундық жүйені күшейту, дәрумендерге бай тағамдарды тұтыну, жеткілікті демалысқа мән беру маңызды.

Күзде ең жиі кездесетін аурулардың бірі - тұмау мен әртүрлі вирустық инфекциялар. Әсіресе балалар, қарттар, созылмалы аурулары бар тұрғындар бұл дертке бейім келеді. Дәрігерлердің айтуынша, алдын алу шараларының кешіктірілмей жүзеге асырылуы қажет. Ерте кезеңде шара қолданылса, ағзаның ауруға қарсы тұру қабілеті жоғары болады және асқынулардың алдын алуға болады.

Ағзаны аурудан қорғаудың ең тиімді жолдарының бірі - дұрыс тамақтану. Рационға дәруменге бай көкөністер мен жемістерді, табиғи өнімдерді қосу арқылы ағзаны қажетті қоректік заттармен қамтамасыз етуге болады. Сонымен қатар, таза ауада серуендеу, жеткілікті ұйықтау, физикалық белсенділікті арттыру - иммунитетті күшейтудің қарапайым, бірақ маңызды тәсілдері. Бұл әрекеттер ағзаны суыққа бейімдеп, маусымдық ауруларға қарсы тұруға көмектеседі.

Осы мәселелерге байланысты біз Жетісу облысының Денсаулық сақтау басқармасының басшысы Садықов Асқар Маратұлымен жолығып сұхбаттасқан едік.

- Күзде жиі таралатын вирустық аурулардың алдын алу үшін қандай шаралар атқарылып жатыр?

- Аталған жыл мезгілінде ауа райының салқындауына байланысты тұмау, жедел респираторлық вирустық инфекциялар (ЖРВИ), коронавирус және басқа да тыныс жолдары ауруларының таралу қаупі артады. Сол себепті вирустық аурулардың алдын алу бағытында бірқатар профилактикалық шаралар атқарылып жатыр. Негізгі шаралар мыналар:

Денсаулық сақтау саласында - тұмауға қарсы екпе жүргізу, медициналық мекемелердің дайындығын күшейту (+фильтр кабинеттер ұйымдастыру).

Мектеп және балабақшаларда медициналық бақылау және санитарлық-ағарту жұмыстары.

Бұқаралық ақпарат құралдары мен әлеуметтік желілер арқылы тұмау мен ЖРВИ-дің алдын алу жөнінде бейнероликтер мен жадынамалар таралуда.

- Иммунитетті күшейту мақсатында тұрғындарға қандай дәрумендер немесе екпелер ұсынылады?

- Иммунитетті нығайту және маусымдық вирустық инфек-

КҮЗ КЕЛСЕ, КҮТІМ КЕРЕК

КҮЗ КЕЛСЕ АУА РАЙЫНЫҢ ҚҰБЫЛУЫ МЕН ТАБИҒАТТАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР АДАМ АҒЗАСЫНА ЕРЕКШЕ ӘСЕР ЕТЕДІ. КӨПШІЛІГІМІЗ БҰЛ УАҚЫТТА ШАРШАҢҚЫЛЫҚ, ТҰМАУ, СУЫҚ ТИЮ СИЯҚТЫ ДЕРТТЕРГЕ ШАЛДЫҒЫП, ДЕНСАУЛЫҒЫМЫЗ СЫР БЕРІП ЖАТАДЫ. АУА РАЙЫНЫҢ САН ҚҰБЫЛУЫ МЕН КҮН СӘУЛЕСІНІҢ АЗАЮЫ АҒЗАНЫҢ ҚОРҒАНЫС ҚАБІЛЕТІН ТӨМЕНДЕТІП, ТҮРЛІ АУРУЛАРҒА БЕЙІМ ЕТЕДІ. СОНДЫҚТАН КҮЗ АЙЛАРЫНДА ДЕНСАУЛЫҚҚА ЕРЕКШЕ МӘН БЕРІП, ИММУНИТЕТТІ КҮШЕЙТУ МАҢЫЗДЫ.

циялардан қорғау мақсатында тұрғындарға бірнеше маңызды шаралар ұсынылады. Ең алдымен, тұмауға қарсы екпе - күзде жыл сайын жүргізілетін ең тиімді алдын алу шараларының бірі болып табылады. Бұл екпе ағзаны тұмау вирусына қарсы қорғауға және асқынулардың алдын алуға көмектеседі. Әсіресе балалар, қарт адамдар, жүкті әйелдер және созылмалы аурулары бар тұрғындар үшін тұмауға қарсы вакцинация өте маңызды.

Сонымен қатар, иммундық жүйені күшейту үшін ағзаға қажетті дәрумендер мен минералдарды жеткізу ұсынылады. Мысалы, С дәрумені (лимон, апельсин, болгар бұрышы) ағзаның қорғаныс қабілетін

арттырып, инфекцияларға төтеп беруге көмектеседі. D дәрумені (күн сәулесі немесе қосымша препараттар арқылы) сүйек пен бұлшықет жүйесін нығайтып, жалпы иммундық жүйенің жұмысын қолдайды. А және Е дәрумендері (жұмыртқа, сүт өнімдері, жаңғақтар, өсімдік майлары) ағзаның қорғаныс қабілетін күшейтіп, жасушалардың қалпына келуіне ықпал етеді. Сонымен бірге, мырыш пен селенге бай тағамдарды тұтыну да иммундық жүйені қолдаудың маңызды құрамдас бөлігі болып табылады.

Дегенмен, дәрумендер мен минералдарды қабылдауда дәрігердің кеңесін ұстану қажет, себебі артық мөлшер ағзаға кері әсер етуі мүмкін. Дұрыс тамақтану ғана емес, сондай-ақ жеткілікті ұйықтау, таза ауада серуендеу, физикалық белсенділік және стрессті басқару да иммунитетті нығайтуға үлкен ықпал етеді. Осы кешенді шараларды сақтау арқылы тұрғындар күзгі және қысқы кезеңде вирустық инфекциялардың алдын алуға, жалпы ағзаның қорғаныс қабілетін күшейтуге мүмкіндік алады.

- Жұқпалы аурулардан сақтану үшін мектептер мен балабақшаларда қандай профилактикалық жұмыстар жүргізілуде?

- Жұқпалы аурулардың алдын алу мақсатында мектептер

мен балабақшаларда келесі профилактикалық шаралар жүргізілуде:

Санитариялық-гигиеналық тәртіп күшейтілген: кабинеттер мен топтарда күн сайын ылғалды тазалау, желдету, кварцтау жұмыстары тұрақты жүргізіледі. Балаларға қол жуу, жеке гигиенаны сақтау ережелері түсіндіріледі.

Медициналық бақылау ұйымдастырылған: таңертеңгі сүзгі кезінде дене қызуы өлшеніп, ауру белгілері бар балалар оқшауланады. Тұмауға қарсы вакцинация жүргізілуде.

Түсіндіру және ақпараттық жұмыстар: «Денсаулық апталығы», «Тұмаудан сақтанайық» сияқты акциялар өткізіліп, балалар

мен ата-аналарға жарнамалар таратылуда.

Иммунитетті нығайту шаралары: дәруменге бай тағамдармен қамтамасыз ету, таза ауада серуендеу мен дене шынықтыру сабақтарын өткізу қамтамасыз етілген.

Бұл жұмыстардың барлығы балалардың денсаулығын қорғауға және күзгі-қысқы кезеңде жұқпалы аурулардың таралуын болдырмауға бағытталған.

- Тұрғындарға тегін екпе салдыру мүмкіндігі қарастырылған ба? Егер иә болса, қай емханаларда қолжетімді?

- Иә, тұрғындарға тегін екпе салдыру мүмкіндігі қарастырылған және

тұрақты түрде жүзеге асырылып келеді. Қазіргі таңда тұмауға қарсы және басқа да маусымдық жұқпалы аурулардың алдын алу мақсатында екпе егу науқаны белсенді түрде жүргізілуде. Тегін екпелерді облыс бойынша барлық аудандық және қалалық емханаларда салдыруға болады.

Вакцина егу - аурудың алдын алудың ең тиімді тәсілі екенін ұмытпауымыз керек. Әсіресе балалар, жүкті әйелдер, егде жастағы азаматтар және созылмалы аурулары бар тұрғындар екпе алуға ерек-

ету: тұрақты қабылданатын препараттарды алдын ала сатып алып, үздіксіз қабылдау маңызды.

Маусымдық вакцинациядан өту: тұмауға және пневмококк инфекциясына қарсы екпелер созылмалы аурулардың асқыну қаупін азайтады.

Ағзаны суықтан қорғау: ауа райына сәйкес киіну, тоңудан және шамадан тыс физикалық жүктемеден сақтану қажет.

Дұрыс тамақтану және өмір салты: дәруменге бай тағамдарды тұтыну, жеткілікті ұйқы мен серуендеу иммунитетті күшейтеді.

ЖРВИ белгілері пайда болған жағдайда өзін-өзі емдеумен айналыспай, бірден медициналық көмекке жүгіну ұсынылады.

Бұл кеңестер созылмалы аурулары бар тұрғындардың денсаулығын сақтап, маусымдық асқынулардың алдын алуға бағытталған.

- Қан қысымы, жүрек-қан тамырлары аурулары жиі күзде асқынатыны белгілі. Бұл бағытта қандай алдын алу шаралары бар?

- Күзде жүрек-қан тамырлары аурулары мен қан қысымы жиі асқынатыны белгілі. Бұл бағытта алдын алу шаралары мыналар:

Дәрігерлік бақылау: қан қысымын тұрақты өлшеу, жоспарлы тексеруден өту, дәрілерді қатаң сақтау;

Тамақтану және өмір салты: тұзды, майлы тағамды азайту, көкөніс пен жеміс көп жеу, таза ауада серуендеу, физикалық белсенділікті сақтау;

Суықтан және күйзелістен сақтау: жылы киіну, ауа райы күрт өзгергенде сыртқа шығуды шектеу, стресс деңгейін бақылау;

Дәрі-дәрмек және дәрумендер: жүрекке пайдалы дәрілер мен дәрумендік кешендерді дәрігер нұсқауымен қабылдау;

Вакцинация: тұмауға қарсы тегін екпе алу, инфекциядан қорғану керек.

- Асқар мырза берген кеңесіңізге рахмет! Ісіңізге сәттілік тілейміз!

Садықов Асқар Маратұлының айтуынша, денсаулықты сақтау әр адамның өз жауапкершілігі. Күзде ағзаға дұрыс күтім жасау, иммунитетті қолдау және профилактикалық шараларды орындау арқылы жұқпалы аурулардың алдын алу мүмкіндігі жоғары болады. Бұл шаралар тұрғындардың денсаулығын қорғауға, ауыр асқынулардың алдын алуға және жалпы халықтың өмір сапасын арттыруға бағытталған.

Күз мезгілі - адам ағзасы үшін сын кезеңдерінің бірі. Бұл уақытта табиғат қана емес, біздің денсаулығымыз да өзгерістерге бейімделеді. Дұрыс тамақтану, белсенді өмір салтын ұстану, жеке гигиенаны сақтау және профилактикалық екпелерден уақытылы өту маусымдық аурулардың алдын алудың ең тиімді жолдары.

Жетісу облысының Денсаулық сақтау басқармасы тарапынан жүргізіліп жатқан кешенді шаралар - тұрғындардың денсаулығын қорғауға, жұқпалы аурулардың таралуын болдырмауға және жалпы халықтың өмір сапасын арттыруға бағытталған.

P.S. Денсаулық - адам үшін ең қымбат әрі бағалы байлық. Ауа райының өзгеруі, салқын жел мен күннің қысқаруы ағзаға қосымша жүктеме түсіреді. Сондықтан оған ерекше қамқорлық қажет. Өркім өз денсаулығына назар аударып, дұрыс тамақтанып, жеткілікті демалып, физикалық белсенділікті ұстанса, көптеген аурулардың алдын алуға болады. Сонымен қатар, уақытылы медициналық тексеруден өту, дәрігер кеңесін тыңдау және профилактикалық екпелерді дер кезінде алу - өзіңіз бен жақындарыңыздың амандығын қамтамасыз етудің сенімді жолы. Денсаулыққа көңіл бөлу тек қыс мезгілінде емес, өмір бойы маңызды екенін есте сақтайық, оқырман!

Гүлнұр БАЙМҰХАН

«Алатау»

ТЕАТР – ТІРШІЛІКТІҢ ТЫЛСЫМ ТЫНЫСЫН, АДАМ БОЛМЫСЫНЫҢ ТЕРЕҢ ИІРІМДЕРІН САХНА АРҚЫЛЫ СӨЙЛЕТЕТІН ҰЛЫ ӨНЕР. ОЛ – БІР ДӘУІРДІҢ РУХАНИ АЙНАСЫ, ХАЛЫҚТЫҢ ЖАН ДҮНИЕСІН БЕЙНЕЛЕЙТІН КИЕЛІ КЕҢІСТІК. СОЛ КЕҢІСТІККЕ ҒҰМЫРЫН АРНАП, ӨМІРІНІҢ ӘР ДЕМІН САХНА-МЕН БАЙЛАНЫСТЫРҒАН ЕСІМДЕРІ ЕРЕКШЕ – ҚАЗАҚСТАННИҢ ХАЛЫҚ АРТИСИ, «ПАРАСАТ» ЖӘНЕ «ҚҰРМЕТ» ОРДЕНДЕРІНІҢ ИЕГЕРІ АЛМАХАН КЕНЖЕБЕКОВА МЕН ҚАЗАҚСТАННИҢ ЕҢБЕК СІҢІРГЕН ҚАЙРАТКЕРІ, «ПАРАСАТ» ОРДЕНІНІҢ ИЕГЕРІ КЕНДЕБАЙ ТЕМІРБАЙҰЛЫН АЙТАР ЕДІМ. БҰЛ ҚОС ТҰЛҒАНЫҢ ТАҒДЫРЫ – ӨНЕР МЕН ӨМІРДІҢ ЕГІЗ ҰҒЫМ ЕКЕНІН ДӘЛЕЛДЕГЕН ҒҰМЫР. ОЛАР САХНАДА ДА, САХНАДАН ТЫС ӨМІРДЕ ДЕ ЖҰПТАСЫП, БІР-БІРІНІҢ РУХАНИ ТІРЕГІНЕ АЙНАЛҒАН, ӨНЕР ЖОЛЫНДА ЖАР-ТЫ ҒАСЫРДАН АСТАМ УАҚЫТ БІРГЕ ЕҢБЕК ЕТІП КЕЛЕ ЖАТҚАН ҚАЙТАЛАНБАС ТҰЛҒАЛАР.

ӨНЕРДЕ ДЕ, ӨМІРДЕ ДЕ ЕГІЗ ТАҒАБЫР

Осыдан жарты ғасыр бұрын, 1975 жылы, Талдықорған қаласында қазақ драма театрының шымылдығын ашқан жас актерлер тобының ішінде Кендебай мен Алмахан да бар еді. Сол бір күн олардың өмірінің жаңа парағын ашып, өнерге деген мәңгілік адалдық антына айналды. Сол сәттен бастап олардың есімдері жетісудың сахна тарихымен қатар аталып келеді. Бүгінде сол «Бикен Римова атындағы драма театры» олардың шығармашылық тағдырымен тығыз байланысты рухани ордаға айналды.

Жуырда Бикен Римова атындағы театр сахнасында өткен «Өнерде – 50, өмірде – 75» атты мерейтойлық кеш – қазақ мәдениетінің үлкен оқиғасы болды. Бұл шара елге өнер мен адалдықтың өлшемін танытқан қос тұлғаның шығармашылық және өмірлік белесін дәріптеді. Театр фойесінде олардың сахналық костюмдері, естелік суреттері, марапаттары мен жеке бұйымдары қойылып, көрермендер актерлердің өмірі мен өнерінен сыр шертетін көрме арқылы әсерлі сапар шекті.

әр кейіпкерде батырлық пен нәзіктік, қайсарлық пен мейірім үндесіп жатады. Оның орындауындағы Махамбет Өтемісұлы, Ақтамберді жырау, Әлихан Бөкейхан, Естай, Барақ сұлтан бейнелері қазақ руханиятында

кейін Талдықорған театрының директорының орынбасары қызметін атқарды. Бұл оның театрды тек актер ретінде емес, тұтас өнер ордасы ретінде сезінгенін дәлелдейді.

Кендебай ағамыз кино әлемінде де өзіндік қолтаңбасын қалдырды. Т.Теменовтің «Көшпенділер» фильмінде хан уәзірінің бейнесін, Д.Жолжақсыновтың «Құнанбай» туындысында билердің бірінің рөлін, С. Сарыбаевтың «Бір уыс бидай» фильмінде Доскен қарияны сомдап, қазақ киносына көркемдік бояу қосты. Әр бейнеде оның философиялық тереңдікке, шынайылыққа ұмтылғанын байқайсың.

Соңғы жылдары ол композитор ретінде де танылып, бірнеше ән жазды. «Өмір осы – дүние-ай», «Құс қанаты», «Ататегімді сағындым», «Аналарға сағыныш» сияқты әндерінен жүрек жылуы, өмірге деген сүйіспеншілік пен рухани тазалық сезіледі.

Оның жары, сахна серігі Алмахан Кенжебекова да қазақ өнерінің қазынасы. Ол өз рөлдерін жүрегімен сезініп, көрерменге шынайы әсер қалдырған сирек актрисалардың бірі. Оның орындауындағы Айгерім, Бопай, Сара, Жәмилә, Қорлан сияқты бейнелер – қазақ әйелінің рухани тұтастығын, ішкі әлемінің тереңдігін ашқан образдар. Алмахан Нұрпейісқызының өнеріндегі ең

сазы мен поэтикалық нәзіктігін үйлестірген шығармалар.

Алмахан апайдың балалық шағы да өнердің нұрымен басталған. Нарынқолдың Қайнар ауылында өскен кішкентай қыздың арман-шыл қиялы аспанмен таласқан. Ол табиғатқа қарап, жұлдыздарға тамсанып, өзімен-өзі қиялға шомған сәттерін еске алады. Сол бала арман оны ән мен сахнаға жетеледі. «Мен өмірге өнер үшін келгендеймін» – дейді ол. Бұл сөз оның бүкіл өмірінің айнасы.

Кішкентай Алмаханды алғаш өнерге жетелеген сәт – ауылға кино түсіруге келген қазақтың алғашқы операторы Ескендір Тынышбаевпен кездесу болған. Сол кезде ол бала Алмаханның бойынан ерекше қасиет көріп, «сен әнші болуға лайықсың» деп батасын берген екен. Сол бір жылы сөз оның жүрегіне мәңгілік шам жаққандай әсер қалдырды дегенді айтты сахнада Алмахан апай. Кейін ол Алматыдағы эстрада училищесіне түсіп, Жүсіпбек Елебе-

кетті. Әйел бола жүріп, әртіс болу қиын шырағым. Біз бір салада жүргендіктен үлкен түсіністікті саяладық. Бір-бірімізге үнемі қолдау көрсетіп отырдық. Бүгінде театр әртісі болуды армандайтын жастарды тәрбиелеп келеміз. Алды үлкен сахналарда өнер көрсетіп жүр», - деп айтқан екен.

Кендебай Темірбайұлы мен Алмахан Кенжебекованың өмір жолы елу жыл бойы бір-біріне сүйеніш, өнерде серік болған қос жүрек – сахна өнерінің алтын діңгегі. Олар тек сахнада ғана емес, өмірде де тату-тәтті отбасының, адал жар мен асыл ата-ананың үлгісі. Алмахан апайдың сөзімен айтқанда: «Біз сахнада қаншама рөл ойнадық, бірақ өмірде ең маңызды рөл – адал жар мен сенімді серік болу еді». Бұл сөз олардың өмірлік ұстанымын дәл сипаттайды.

Бүгінде қос тұлға – тек театр сахнасында емес, ұстаздық жолда да жастарға бағыт беріп жүрген ұлағат иелері. Театрға келген жас әртістер үшін олар тірі шежіре, үлгі мен өнеге

Кешке Қазақстанның театр өнеріндегі айтулы есімдер – Тұңғышбай Жаманқұлов, Нұрқанат Жақыпбай, Дариға Тұранқұлова және өзге де әріптестері қатысты. Парламент Сенатының төрағасы Маулен Өшімбаев пен Мәжіліс төрағасы Ерлан Қошановтың құттықтау хаттары оқылып, Алматы облысының әкімі Марат Сұлтанғазиев пен Жетісу облысының әкімі Бейбіт Исабаевтың ыстық лебіздері жеткізілді. Ал Абай атындағы опера және балет театрының әртістері, «Қоңыр» тобы мен «Иль-Канто» квартеті әннен шашу шашып, кештің шырайын кіргізді.

Мерекелік сахнада Алмахан Нұрпейісқызының өз сөзімен жазылған өлеңдері оқылып, «Дәнеш аға», «Фариза», «Қызыма» сынды әндері орындалды. Көрермендер қос актердің қатысуымен түсірілген «Көшпенділер», «Бір уыс бидай» фильмдерінен үзінділер көріп, өзге де көріністер мен сұхбаттардан олардың өнердегі әр қырына куә болды. Бұл сәт сахна мен экранның бір-бірін толықтырған тұтастығын айқын көрсеткен мезет еді. Олардың ішінде жүрегіме ерекше әсер қалдырғаны Алмахан Кенжебекованың перзентіне деген сағынышынан туған өлең болды. Сол сәтте өлеңнің әр жолына мұқият көңіл бөлгенің болар, көзіме еріксіз жас үйірілді.

Кендебай Темірбайұлы – қазақ театры мен мәдениетінің абыз тұлғасы. Оның сахнадағы шеберлігі мінезі мен болмысының көрінісі. Ол сомдаған

мәңгілік із қалдырған кейіпкерлер. Көрермен оны сахнада көрген сайын рухтанады, бой түзейді, ұлттық намыс пен рух биіктігін сезінеді. Мысалы, Кендебай Темірбайұлы Алаш автономиясының басшысы Әлихан Бөкейхановтың бейнесін салғанда, қалай көзіне еріксіз жас келгені,

кейіпкерінің қайғысын жүрегімен түсінгені экранда көрсетілген үзіндіден байқалды.

Ол тек сахна шебері ғана емес, мәдениет саласында ұйымдастырушылық қабілетімен де көзге түсті. Мәскеудегі ГИТИС институтында театр директорларын даярлайтын арнайы курсты тәмамдап,

басты ерекшелік – әр рөлге деген құрмет, әр сөзге деген жауапкершілік.

Актриса сахнада ғана емес, ән мен поэзия әлемінде де өзіндік ізін қалдырды. Оның Мұқағали Мақатаев өлеңдеріне жазған «Сахарада керуендер», «Мәңгіге сен қаларсың», «Туған ел» әндері талай жүректерді тербеді. Бұл әндер қазақтың табиғи

көвтен тәлім алды, одан соң Шолпан Жандарбекованың шәкірті атанды. Бұл ұстаздар мектебі – Алмахан Кенжебекованың кәсіби және рухани кемелденуінің бастауы еді.

Сол кезден бастап ол театрды өмірінің мәніне айналдырды. «Сахнаға шыққанда өзімді 20-30 жастағыдай сезінемін. Ал түсіп кеткен соң ғана жетпіс беске келгенімді байқап қаламын» – дейді актриса. Расында да, сахна оның жанының мәңгілік мекені.

Бір отбасында екі өнер адамының халыққа танылуы, екеуінің де сахнада түрлі рөлдерді сомдауы олардың отбасына қалай әсер етеді деген сынды сұрақтар көрермендерді ойландыратыны анық. Өнер майталманы Алмахан Кенжебекова жұмыстың отбасылық өмірге қиындық тудырмайтыны туралы бір сұхбатында: «Мен айтатынмын, мен кейін ұлы адамға жар болуым керек, ол өмірде сондай керемет кезеңдер жасауы керек, өмірді өзгертетін үлкен болмысы болуы керек деген пікірмен өстім. Сондай мықты адамның өмірін өзгерту үшін мен бар күшімді саламын, қорған боламын дейтінмін. Егер өзім ешкім болмаса, жарым ұлы тұлға болуын қалайтынмын. Міне, өмірімде актер адамды кездестірдім. Біз ақылдаса келе, осы саланың ыстығына да суығына да қарамай түбіне жетеміз деп келістік. Бұл да мен үшін бақыт. Балаларымыздың бәрі шүкір, есті болып өсті. Әкінішке қарай үлкен ұлымыз 2019 жылы дүниеден өтіп

мектебі. «Әртіс болу үшін тек мәтінді жаттау аз, оқып, ойлану, сезіну керек» – дейді Алмахан апай. Бұл – сахнаға келген әр буынға өсиет.

Бүгін олар жетпіс бес жасқа толып, артта қалған елу жылдық сахна жолына қарап, еш өкінбейді. Өйткені олардың өмірі – тұтастай өнерге айналған. Өнер жолы оңай емес. Ол төзім мен табандылықтың, ізденіс пен жанкештіліктің жолы. Қос тұлғаның өмірі осының айқын дәлелі. Олар үшін сахна – өмірдің жалғасы, ал көрермен – рухани отбасы.

Қазақ сахнасының қос қарлығашы – Алмахан Кенжебекова мен Кендебай Темірбайұлының өмір жолы – ұлт руханиятының алтын арқауы. Олар өз заманының өнерін ғана емес, келер ұрпақтың рухын тәрбиелейді. «Біз сахнадан кеткен күні өлеміз» деген сөздері – олардың өнерге деген адалдығының айғағы.

Бүгінгі ұрпақ осы қос тұлғаның өмірін өнеге етіп, сахна мен руханияттың киесін сезінеді. Өйткені олардың құндылығы – өнердің мәңгі өлмейтін жыры. Бұл жыр – адалдықтың, сүйіспеншіліктің және рух биіктігінің шынайы куәсі. Сахна шымылдығы жабылған сайын көрерменнің жүрегіне олардың бейнесі қайта жаңғырады. Өйткені шынайы өнер – уақытқа бағынбайтын мәңгілік құндылық. Ал Кендебай ата мен Алмахан апайдың өмір жолы – сол мәңгілік өнердің биік шыңы.

Фототілші: Жеңіс ЫСҚАБАЙ

Дүйсенбі - Понедельник, 10 қараша

ХАБАР

05.00, 16.00 Сериал «Восточные сладости»
07.00 «Оян!»
10.00, 18.00 Новости
10.10 Глобальные события
10.30 Мультсериал «Лунтик»
11.00 Реалити-шоу «Шеберлер шайқасы»
12.00, 20.00 Телехикая «Ғашықтың тілі»
13.45, 21.45 Телехикая «Жарық күн»
14.30 «Хақың бар»
14.50, 19.30 Жаңалықтар
15.00 Жұмыр жер
15.30 «Айтыс айнасы»
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
23.40 Концерт «Ән-жырым саған, туған ел»
22.40 «КешREC»
01.40 Сериал «Перекресток»

ЕВРАЗИЯ

28 лет со дня выхода в эфир
06.00 , 02.50 «Паутина»
07.00, 19.00 «Koremiz-шоу»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00 Сериал «Расплата за счастье»
14.10, 02.30 «Новости»
14.20.02.40 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike»
18.30, 03.35 «Басты жаңалықтар»
20.00 «Главные новости»
20.30 Сериал «Чингачгук»
01.20 Ночной кинотеатр

КТК

07.05 «Әнім сен едің», ойын- сауық
07.45 «Өмір-сынақ», отандық телехикаясы
09.20 «Реальная мистика», реалити-шоу
14.30 Сериал «Сашка»
16.30 «Реальная мистика», реалити-шоу.
18.30 Сериал «Однажды в Чукурова»
20.35 Кешкі жа жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 Сериал «Тест на беременность»
23.50 Сериал «Подсудимый»
01.50 Сериал «Поцелуй»
03.20 Сериал «Кольцо с рубином»
04.10 «Өмір-сынақ», отандық телехикаясы.
05.30 «Әнім сен едің», ойын- сауық (қайталау)
06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Бақберген Асқарбековтың концерті
11.00 «Бір шәугім шай»
11.40 «Әсем әуен»
12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/
12.50 «Саулықтың сыры»
13.05 «Единый народ»
13.35 «Абадан»
14.00 «Өзекжарды»
14.30 «Арнайы репортаж»

Считать недействительными утеранные бланки ИБР ТОО ВКВ Logistics БИН 231140015030, Азербайджан № 6048964, Турция №655780, Беларусь №5253902

Сейсенбі - Вторник, 11 қараша

ХАБАР

05.00, 16.00 Сериал «Восточные сладости»
07.00 «Оян!»
10.00, 18.00 Новости
10.10 «President»
10.30 Мультсериал «Лунтик»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Телехикая «Ғашықтың тілі»
13.45, 21.45 Телехикая «Жарық күн»
14.30 «Әлеумет»
14.50, 19.30 Жаңалықтар
15.00 «Өзекті»
15.30 «Дәстүр»
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
23.40 Концерт «Жарай ма?»
01.40 Сериал «Перекресток»
22.40 «Кешгес»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.50 «П@утина»
07.00, 19.00 «Koremiz-шоу»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00 «Жить здорово!»
11.00 «Модный приговор»
12.00 «Давай поженимся!»
13.00 Сериал «Любить и ненавидеть»
14.10, 02.30 «Новости»
14.20, 02.40 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike»
18.30, 03.35 «Басты жаңалықтар»
20.00 «Главные новости»
20.30 Сериал «Чингачгук»
01.20 Ночной кинотеатр.

КТК

07.05 Кешкі жаңалықтар (қайталау)
07.25 «Өмір-сынақ», отандық телехикаясы
09.00 Вечерние новости
09.40 Сериал «Подсудимый»
11.50 Сериал «Тест на беременность»
14.10 Сериал «Сашка»
16.10 «Реальная мистика», реалити-шоу.
18.30 Сериал «Однажды в Чукурова»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 Сериал «Тест на беременность»
23.50 Сериал «Подсудимый»
01.50 Сериал «Поцелуй»
03.20 Сериал «Кольцо с рубином»
04.10 «Өмір-сынақ», отандық телехикаясы.
05.30 «Мерекелік концерт»,
06.10 Кешкі жаңалықтар

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
09.30 Новости (Область Жетісу)
10.00 «Төле би» телехикаясы
10.30 «Ақылдылар ойыны» 1-бөлім
11.05 «Әсем әуен»
12.00 «Аман болайық» /тікелей эфир/
12.40 «Әсем әуен»

Считать недействительными утеранные бланки ИБР ТОО TMT Logistics БИН 230540024428, Азербайджан № 6048963, Турция №655779

Сәрсенбі - Среда, 12 қараша

ХАБАР

05.00, 16.00 Сериал «Восточные сладости»
07.00 «Оян!»
10.00, 18.00 Новости
10.10 «Народный контроль»
10.30 Мультсериал «Лунтик»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Телехикая «Ғашықтың тілі»
13.45, 21.45 Телехикая «Жарық күн»
14.30 «Біздің назарда»
14.50, 19.30 Жаңалықтар
15.00 «Өзекті»
15.30 «Көзқарас»
18.30 Пульс планеты
19.00 Жер-жаһан
22.40 «КешREC»
23.40 Концерт «Жолдар, жолдар»
01.40 Сериал «Перекресток»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.50 «П@утина»
19.00 «Koremiz-шоу»
07.00 08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00 «Жить здорово!»
11.00 «Модный приговор»
12.00 «Давай поженимся!»
13.00 Сериал «Любить и ненавидеть»
14.10, 02.30 «Новости»
14.20, 02.40 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike»
18.30, 03.35 «Басты жаңалықтар»
20.00 «Главные новости»
20.30 Сериал «Чингачгук»
20.30 01.20 Ночной кинотеатр

КТК

07.05 Кешкі жаңалықтар
07.25 «Өмір-сынақ», отандық телехикаясы
09.00 Вечерние новости
09.40 Сериал «Подсудимый»
11.50 Сериал «Тест на беременность»
14.10 Сериал «Сашка»
16.10 «Реальная мистика», реалити-шоу.
18.30 Сериал «Однажды в Чукурова»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 Сериал «Тест на беременность»
23.50 Сериал «Подсудимый»
01.50 Сериал «Поцелуй»
03.20 Сериал «Кольцо с рубином»
04.10 «Өмір-сынақ», отандық телехикаясы.
05.30 «Мерекелік концерт» (қайталау)
06.10 Кешкі жаңалықтар (қайталау)

ЖЕТИСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар (Жетісу облысы)
09.30 Новости (Область Жетісу)
10.00 «Төле би» телехикаясы
10.30 «Ақылдылар ойыны» 2-бөлім
11.05 «Әсем әуен»
12.05 «Біздің толқын» /тікелей эфир/

Считать недействительными утеранные бланки ИБР ИП «Бимухатов» ИИН 690204301068, РОССИЯ № 0293084, № 0293085, № 0293083

12.50 «Саулықтың сыры»
13.05 «19 регион»
13.40 «Қылышсыз майдан»
14.30 «Ауылдан адам көшкенмен...»
14.45 Әсем әуен
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир/
15.20 «Шашу»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 К/ф «Мектеп президенті»
17.00 «Дала сыры»
17.20 «Абадан»
18.00 «19 аймақ» /тікелей эфир/
18.40 «Әсем әуен»
19.30 «Агро аймақ»
19.40 Әсем әуен
19.57 «Төле би» телехикаясы
20.30 Қорытынды жаңалықтар (Жетісу облысы)
21.00 «Әсем әуен»
21.30 Итоговые новости (Область Жетісу)
22.00 К/ф «Қожайынның балалары»
22.40 «Әсем әуен»
23.20 «Аман болайық»

31 КАНАЛ

06.00, 04.00 «Әзіл студия» ойын-сауық
06.30, 03.00 «TikTok show» ойын-сауық
06.50, 20.00 Информбюро (рус., каз.)
08.00, 01.40 «31 әзіл» ойын-сауық
09.00 «Саумал»
09.20 «Күліп All» ойын-сауық
09.40 Мультсериал «Пингвины Мадагаскара»
10.40 Мультсериал «Аватар: Легенда об Аанге»
11.40 Мультсериал «Губка Боб»
12.30 Худ. фильм «Чужой против хищника»
14.40 Худ. фильм «Капитан Филлипс»
17.40 Худ. фильм «Парень каратист-2»
21.00 Худ. фильм «Чёрный ястреб»
00.00 «Мұрагерлер» телехикаясы
02.40 «Time Vine» ойын-сауық
03.20, 05.00 «What's up?» ойын- сауық
04.20 «1001 Өзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина
05.20 «Ризамын» ойын-сауық

7 КАНАЛ

06.02 Телехикая «Дем. соңғы үміт»
07.00 Телехикая «Жүрекке жазылған жол»
08.00, 00.40 Жаңалықтар
08.30, 01.10 Новости
09.00 Телехикая «Ғаламат ғасыр. Хюррем»
10.00, 20.00 Сериал «Черная любовь»
12.00, 22.00 Сериал «Стамбульская невеста»
13.00 Жаңалықтар
13.20 Новости
13.40 Сериал «Дикая роза»
14.40 «Саулықтың сыры»
15.00 «Қыздар-ай» Ток-шоу
16.10 Телехикая «Тақиясыз періште»
17.20, 23.30 Өзілің жарасса
18.00 Жаңалықтар
18.30 Сериал «Великолепный век. Хюррем»
19.30 Новости
22.50 Телехикая «Бауырлар»
01.40 Сериал «Пока Станица спит»
02.30 Жұлдызды шаңырақта
03.00, 03.50 Қызықты weekend
04.40 Телехикая

ҚОС ҚАНАТ ЖАСТАРДЫ ЖАҚСЫЛЫҚҚА ЖЕТЕЛЕЙДІ

Гүлнұр БАЙМҰХАН

«Алатау»

ҚОҒАМНЫҢ ӨРКЕНДЕУІ ТЕК ЭКОНОМИКАМЕН ЕМЕС, АДАМДАРДЫҢ ӨЗАРА ЖАНАШЫРЛЫҒЫ МЕН АЗАМАТТЫҚ БЕЛСЕНДІЛІГІМЕН ӨЛШЕНЕДІ. ОСЫндай игі істердің алдыңғы сапында жүрген ұйымдардың бірі – «ҚОС ҚАНАТ» ҚОҒАМДЫҚ БІРЛЕСТІГІ. 2012 ЖЫЛДАН БЕРІ БҰЛ ҰЙЫМ ЖЕТІСУ Өңірінде жастардың әлеуетін арттыру, көмекке мұқтаж отбасылар мен жасөспірімдерге қолдау көрсету, қоғамдағы әлеуметтік мәселелердің алдын алу бағытында қажырлы еңбек етіп келеді.

— Иә, бұл бағыттар – біздің жұмысымыздың өзегі. Себебі жастардың ең жиі кездесетін проблемалары да осы тұстардан бастау алады.

Бірлестігімізде педагог-психологтар қызмет етеді. Олар тек кеңес беріп қана қоймай, тренингтер, семинарлар, интерактивті сабақтар арқылы қиын жағдайдағы жасөспірімдерге нақты көмек көрсетеді. Мамандарымыз біліктілігін үнемі арттырып отырады.

Мысалы, біз мектептерде, колледждерде, балалар үйлерінде жүйелі түрде тренингтер өткіземіз. Әңгіме тек насихатта емес, нақты диалогта. Балалар мен жасөспірімдердің өздері қатысатын ойын викториналары, пікірталастар, дебаттар өткіземіз.

Жобаларымыздың басым бөлігі мемлекеттік әлеуметтік тапсырыс арқылы жүзеге асады.

Біз үшін басты мақсат – грант ұтып алу емес, қоғамға шынайы пайда келтіру.

Бүгінде біз Денсаулық сақтау басқармасы, Білім басқармасы, Талдықорған қаласының ішкі саясат бөлімімен бірлесіп жұмыс істейміз. Сол серіктестіктің арқасында көптеген жобаларымыз уақытылы жүзеге асып, жоспардан асыра да орындалып отыр.

Мысалы, тұрмыстық зорлық-зомбылықтың алдын алу, лудомания және нашақорлықпен күрес аясында өткізілген шаралар арқылы біз жүздеген отбасымен және мыңдаған жастар-

Қазір үлкендер «жасама», «болмайды» десе, жастар оны қабылдамайды. Сол себепті біз оларға ақыл айтпаймыз, керісінше бірге талқылаймыз.

Әр топпен кездесу алдында жастардың қызығушылығын, еркін уақытын, ортасын зерттейміз. Содан кейін сол ортаға ыңғайлы формат таңдаймыз: қойылымдар, видео-

дауыс көтермеуі, сабырлылығы балаға терең әсер етеді.

Мектепке келгенде әр оқушының мінезі тәрбиесі әртүрлі. Бұл ұстаздарға да ауыр жүк. Кейде мұғалімдер өте сауатты, кәсіби білікті болғанымен, әлеуметтік тақырыптарда – суицид, буллинг, есірткі, ерте жыныстық қатынас мәселелерінде жұмыс істеуге тәжірибесі аз болуы мүмкін.

Мұндай жағдайда біз мектептерге ба-

рып, ұстаздармен бірге балаларға тренингтер өткіземіз, ата-аналармен жиналыстар ұйымдастырамыз.

Өкінішке қарай, мұндай жиындарға қатысуда көптеген ата-аналардың белсенділігі төмен. Жиналыстарға көбіне тек баласының мәселесіне алаңдайтын санаулы адам ғана келеді. Ал біз барлық ата-ананың белсенді болғанын қалаймыз. Себебі бала тәрбиесі – мұғалім мен ата-ананың бірлескен еңбегі.

– «Қос қанат» алдағы уақытта қандай жаңа жобаларды жоспарлап отыр?

– Қазір біз мини-грант ұтып алып, үлкен жобаға кірістік. Бұл – азаматтық қоғам субъектілерімен бірлесе отырып мемлекеттік даму бағдарламаларының мониторингін жүргізу жобасы.

Біз бұл жұмысты Еуроодақ, «Ақпараттық-ресурстық орталығы» қоғамдық қоры және басқа да серіктестердің қолдауымен жүзеге асырып жатырмыз.

Жоба аясында Жетісу облысындағы жастар саясатының тиімділігі зерттеліп жатыр. Негізгі бағыт – салауатты өмір салтын насихаттау және жастардың спорттық белсенділігін арттыру.

Біз 10-нан астам елді мекенде сауалнама жүргізіп, 6777 жас адамды қамтыдық. Нәтижесінде жастардың 20 пайызы жаңа спорттық алаңдар салынғанын қалайды екен.

Көпшілігі жарыстардың жиі өтуін, тегін үйірмелер ашылуын және спорт жаттықтырушылардың көбейгенін сұрады.

Мысалы, Алакөл ауданында бокс қарқынды дамып келеді, себебі жаттықтырушылар жеткілікті. Ал Қаратал ауданында волейбол жақсы жолға қойылған.

Яғни, нәтижеге кадр мен орта әсер етеді. Біз де әр барған жерімізде тек ойын ұйымдастырмай, жастардың спорт пен мәдениетке деген көзқарасын қалыптастыруға тырысамыз.

Біздің тілегіміз – мемлекет жасап жатқан игілікті сақтай білу. Себебі спорт алаңдарын, мәдени орталықтарды сақтау – қоғамның мәдени деңгейінің көрсеткіші.

– Сұхбат соңында не айтқыңыз келеді?

– Қоғамдық ұйымның күші – адамдардың сенімінде. Біз ешқашан формальды түрде жұмыс істемейміз, себебі әр ісіміздің артында адам тағдыры бар. «Қос қанаттың» мақсаты – көмек көрсету ғана емес, жастардың бойына сенім ұялату, олардың болашағына жол ашу. Біз жастармен бірге боламыз, оларға демеу, бағыт, сенім беруге тырысамыз. Өйткені бүгінгі ұрпақ – ертеңгі елдің тірегі.

– Елена ханым, берген сұхбатыңызға рахмет. Жұмыстарыңызға сәттілік тілеймін.

@kos_kanat_zhetysu

мен жұмыс жүргіздік. Нәтижесінде көптеген жасөспірім психологиялық көмек алып, өмірге басқа көзқараспен қарауды үйренді.

– Сіздің ойыңызша, мұндай әлеуметтік мәселелердің алдын алу үшін қандай шаралар ең тиімді?

роликтер талқылау, пікірталастар, челленджер, спорттық ойындар, викториналар, шығармашылық байқаулар.

Мысалы, өткен жылы өткізген шығармашылық байқауларға 700-ге жуық оқушы қатысты. Олар қоғамдағы әлеуметтік мәселелерге өз көзқарасын плакат арқылы бейнеледі. Бұл шара балалардың ойлау қабілетін, азаматтық ұстанымын дамытты деп айта аламыз.

Біз лекция оқудан бойымызды аулақ ұстаймыз. Себебі ұзақ дәріс тыңдағаннан гөрі, бірге ойлану, бірге әрекет ету әлдеқайда тиімді. Әр кездесуде біз өзімізге «жастар бізге сенуі керек» деген міндет жүктейміз. Тек сенім болған жерде нәтиже болады деген ұстанымымыз бар.

– Балалардың қауіпсіздігі мен тәрбиесінде ата-аналар мен қоғамның рөлі қандай деп ойлайсыз?

– Менің ойымша, бала тәрбиесінің іргетасы – ата-ананың қарым-қатынасында.

Бала тұлға ретінде, нағыз мінезі, яғни қамқорлығы, көпшілік алдында өзін еркін ұстай білуі деген сияқты факторлар 5-6 жаста қалыптаса бастайды. Бұл кезеңде ол мектепке бармайды, сондықтан ең бірінші үлгі – үйдегі орта. Ата-ананың бір-біріне деген сыйластығы,

– Бұл мәселелер – бір күнде шешілмейтін күрделі құбылыстар. Лудомания, нашақорлық, буллинг, суицид, ЖИТС сияқты проблемалардың артында әртүрлі себептер жатады. Сондықтан ең тиімді тәсіл – жастармен тікелей, сенімге негізделген байланыс орнату.

«Қос қанаттың» жұмысы – жай ғана жоба емес, өмірлік ұстаным. Ұйым өкілдері лудоманиямен, тұрмыстық зорлық-зомбылықпен, нашақорлықпен және балалар қауіпсіздігімен күресте белсенділік танытып, жастарды өмірге, мейірімге, ізгілікке баулып жүр. Осы және өзге де тақырыптар төңірегінде ұйым төрайымы Елена Радионовамен сұхбаттасқан едік.

– «Қос қанат» қоғамдық бірлестігі қалай және қандай мақсатта құрылды? Ұйымның тарихы мен миссиясы туралы айтып өтсеңіз.

– Біздің ұйымның бастамасы 2001 жылдан басталады. Ол кезде бәріміз басқа да қоғамдық бірлестіктердің қызметкерлері ретінде жұмыс істедік. Сол жылдар бізге үлкен тәжірибе, шындалу мектебі болды. Ал өзіміздің жеке ұйымды құру идеясы жиналған тәжірибемізді қоғамға, әсіресе жастар мен көмекке мұқтаж адамдарға бағыттау деген мақсаттан туды. Осылайша 2012 жылдың 27 қыркүйегінде «Қос Қанат» қоғамдық бірлестігін ресми түрде тіркеп, жұмысымызды бастадық.

Басты миссиямыз – жастарға, жасөспірімдерге және көмекке зәру жандарға қолдау көрсету, салауатты өмір салтын насихаттау, қоғамдағы әлеуметтік әділдікті қалыптастыру.

Бізде нақты устав бар, сол құжатқа сүйене отырып әрекет етеміз. Алғашқы жылдары негізінен ЖИТС-пен өмір сүретін адамдарға, қамаудағы азаматтарға психологиялық және әлеуметтік көмек көрсетумен айналыстық. Кейіннен ауқымымыз кеңейіп, отбасыларға, жастарға кәсіби бағыт-бағдар беруге, түрлі тәуекел топтарымен жұмыс істеуге көштік.

Бүгінгі таңда ұйым қызметкерлері тек бір бағытпен шектелмейді. Мысалы, Елена Пискунова әкімдік жанындағы нашақорлыққа қарсы штабта мониторинг жүргізеді, ұйымымыз полиция департаментінің қоғамдық кеңесінде, «Аналайын» балалар үйінің қамқоршылық кеңесінде бар. Өзім облыс әкімінің жанындағы көмекке толмағандар ісі жөніндегі комиссияның мүшесімін.

Сонымен қатар, балалардың сабаққа қатысуын бақылайтын қалалық мониторингтік топта да жұмыс істейміз. Яғни, біздің ұйымның мамандары тек кеңседе емес, қоғамның бел ортасында жүр.

– Сіздер бүгінде лудоманиямен, тұрмыстық зорлық-зомбылықпен, нашақорлықпен күрес және балалар қауіпсіздігі бағытында белсенді жұмыс істейсіздер. Осы бағыттардағы нақты жобаларыңыз бен нәтижелеріңіз туралы айтып өтсеңіз.

ПЕРВЫЙ КАЗАХСКИЙ

РОДИЛСЯ ОН НА ЗЕМЛЕ ЖЕТИСУ. ИСТОЧНИКИ УКАЗЫВАЮТ, ЧТО РОДИЛСЯ В АУЛЕ ЖЫЛАНДЫ АЛАКУЛЬСКОГО РАЙОНА. МУХАМЕДЖАН ТЫНЫШПАЕВ, ВИДНЫЙ ОБЩЕСТВЕННЫЙ И ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ДЕЯТЕЛЬ АЛАША, ИСТОРИК, ПРОСВЕТИТЕЛЬ, ПЕРВЫЙ КАЗАХСКИЙ ИНЖЕНЕР ПУТЕЙ СООБЩЕНИЯ. ПОЛУЧИВ ПИСЬМО ОТ СЕЛЬСКОГО МУЛЛЫ, В 1890 ГОДУ БЫЛ ПРИНЯТ В ПОДГОТОВИТЕЛЬНЫЙ КЛАСС ВЕРНЕНСКОЙ МУЖСКОЙ ГИМНАЗИИ. СУДЬБА МУХАМЕДЖАНА ТЫНЫШПАЕВА АНАЛОГИЧНА СУДЬБЕ КАЗАХСКОГО НАРОДА, СТРЕМЯЩЕГОСЯ К ОБРАЗОВАНИЮ И ПРОСВЕЩЕНИЮ, НАЦИОНАЛЬНОМУ РАВНОПРАВИЮ И ЦИВИЛИЗАЦИИ.

Подготовительный класс Мухамеджан Тынышпаев, указанной гимназии окончил с отличием (золотой медалист). В 1900 году директор гимназии М.В. Благодаря тому, что Вахрушев дал стипендию губернатору Жетысу (в то время изучение государственного учета велось только таким образом), Мухамеджан был принят в Петербургский институт железнодорожного транспорта имени императора Александра I. Окончил этот институт в 1906 году. Он строил для своей страны железные дороги, мосты, каналы. Прокладывая в Степи магистрали, он мечтал о широкой дороге, по которой его народ уверенно пойдет в светлое будущее. Но судьбой ему выпало защищать свой народ от насилия и беззакония колониальных властей.

ЗАЩИТНИК ВОССТАВШИХ 1916 ГОДА

После окончания с золотой медалью Верненской гимназии (1899 г.) он поступил в Императорский институт инженеров путей сообщения имени Александра I в Петербурге (1900 г.). В истории этого института, где учились преимущественно потоки русских дворян, он стал первым «инородцем». Его однокашники-гимназисты уверяли его, что золотая медаль не поможет поступить в знаменитый Институт путей сообщения. Молодой амбициозный человек принял эти слова как вызов: «Мне пришлось доказывать, что они меня недооценивали».

В студенческие годы, которые выпали на предреволюционную ситуацию, Мухамеджан окупился в общественную жизнь, активно участвуя в политических диспутах, публикуя статьи в столичных газетах «Речь», «Сын отечества», «Радикал», «Русский Туркестан».

В летний период он обязан был проходить практику на строительстве железных дорог и их эксплуатации. Технические изыскания и экономические расчеты по будущей магистрали Оренбург-Ташкент делала группа под руководством А. Голембиевского, в которую входил М. Тынышпаев. Он прошел все перевалы от Верного до Пишпека и предложил наиболее оптимальный проект, который лег в основу отчета их экспедиции.

Получив диплом, М. Тынышпаев работал инженером особых поручений на строительстве железной дороги Ашхабад – Ташкент, затем стал главным инженером железнодорожного строительства участка Уртыевская – Андижан, применил новый метод укрепления земляного полотна и создания дренажных сооружений.

Мухамеджан совмещает профессиональную деятельность с общественной работой. Он не мог не видеть печальные результаты колонизации казахов. Позже в своей книге он напишет об этом: «Ясно, что правительство стремилось: во-первых, диким и варварскими репрессиями и преследование языка, обычаев, религии и самобытного вообще уничтожить киргизов (казахов) как самостоятельную национальность и обрусить весь край; во-вторых, различными административными мерами, распоряжениями и положениями

обратить киргизов в бесправную, незаконную массу; в-третьих, лишить их собственных земель, упитанных их кровью и усеянных их костями, и выгнать в объятья смерти, на голые и бесплодные места. Так вот что получили киргизы взамен прежней независимости и свободы...».

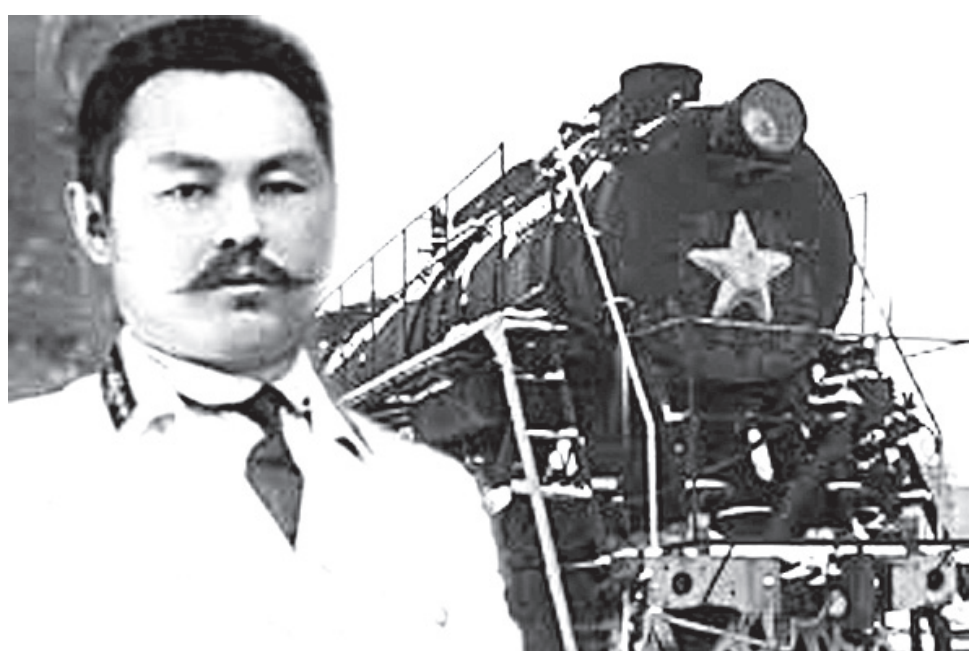
Он видит, что даже те указы, которые были призваны как-то улучшить жизнь колонизированных народов, саботировались местной

М. Тынышпаев с первой супругой
Гульбарам Галымбековной.
г. Верный, 1920-е гг.

администрацией. Особенно его волновал набирающий обороты процесс русификации посредством насильственного крещения. Он пишет: «Указом 12 декабря 1904 г., рескриптом министра внутренних дел от 19 февраля и указом от 17 апреля обещаны полная свобода обратного перехода в религию предков, возвращение высланных в Сибирь за религиозные дела, открытие закрытых мечетей и медресе и т. д. Но мулл не возвращают из ссылки, мечети остаются закрытыми, духовные книги – конфискованными... совершенно игнорируют всякие указы и рескрипты из царя. Как раз в это время захватывают насильно киргизских (казахских) детей и объявляют их православными».

В период создания знаменитой Каркаралинской петиции, Мухамеджан поднимает острый для казахов вопрос земли. Эта проблема обострялась со стремительным увеличением количества переселенцев. В течение неполных десяти лет в Степь было переселено более миллионы безземельных крестьян, которым «нарезали» участки, отобрав их у казахов. Мухамеджан пытается разоблачать царскую политику по отъему родовых земель: «Никто на киргизскую (казахскую) степь не имеет никакого права, кроме киргиз, законы, гласящие, что киргизские степи принадлежат казне и что на них можно поселять безвозмездно

крестьян и казахов, должны быть отменены».

В 1907 году он избирается депутатом II Государственной думы России от Жетысуской области. В открытой казахскими интеллигентами газете «Қазақ» М. Тынышбаев публикуется под псевдонимом «Қазақский инженер». Он продолжает строить дороги и мосты: железнодорожный мост из металлоконструкций через Амударью; Семиреченскую дорогу от Пишпека до Арысы; железнодорожную линию от Арысы до Аулие-Аты.

Летом 1916 года М. Тынышбаев проводил отпуск в своем ауле, когда начались протесты против царского указа от 26 июня. Колониальная администрация считала его зачинщиком волнений, и он был подвергнут домашнему аресту. Видя жестокое подавление восстания, Мухамеджан пишет открытое письмо Туркестанскому генерал-губернатору Куропаткину о бесчинствах солдат и казачества, призывая защитить мирное население и наказать виновных. Он видит сотни тысяч беженцев, которые уходят в сторону Китая. Казахские интеллигенты, узнав, что там соотечественники подвергаются

грабежу и насилию, испытывают голод, едут за ними. Через китайские власти они пытаются решить вопросы возврата награбленного, устройства жилья и питания. Они пытаются вернуть соотечественников домой, решая вопрос об амнистии всем участникам восстания

(амнистия была объявлена Временным правительством после Февральской революции).

ВРЕМЕННОЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО И ГРАЖДАНСКАЯ ВОЙНА

В 1917 году М. Тынышпаев был назначен членом Туркестанского комитета Временного правительства, а также уполномоченным этого правительства в Семиреченской области. Он занимался разбором дел, связанных с призывом казахов на тыловые работы, урегулированием отношений русского, казахского, дунганского населения в Пржевальске, Пишпекке, Джаркенте, а также вопросами расселения возвращавшихся из Китая беженцев.

К зиме 1917 года беженцы стали возвращаться домой из Китая. Мухамеджан пишет: «В феврале и марте 1917 г. среди беженцев открылся тиф. В апреле, узнав о дарованной новым правительством амнистии, беженцы стали возвращаться назад на родину пешком, голые и голодные. Ввиду явно враждебного настроения крестьянства, отказавшегося продавать хлеб для голодающих киргиз (казахов) и неимения средств к моменту их возвращения, не удалось открыть питательные пункты и устроить временные жилища».

В мае 1917 года он предупреждает о приближающейся засухе, требует вернуть казахам отобранное у них в период восстания. Летом он посещает кочевья казахов, вернувшихся из Китая. Они остались без скота, жилья, были голодны, раздеты, разуты, начались смерти от голода. М. Тынышпаев бьет тревогу, шлет в Петроград телеграммы министрам, в издательства известных газет, описывая положение в Казахстане: «На пути в Каркаралы видел своими глазами лежащих вдоль дороги более двадцати трупов, умерших от голода, много мертвых детей».

Но беженцам так и не вернули отнятое несмотря на все усилия Тынышпаева. Решение о выделении субсидии было принято только в сентябре 1917 г., а официальное разрешение получено в октябре. Это был канун большевистского переворота, казна Семиреченской области была истощена и было выделено всего 11 млн. руб.

В знак протеста против решения Туркестанского комитета Временного правительства в Семиреченскую область карательную экспедицию Тынышпаев выходит из его состава. В конце ноября 1917 года он участвует в IV съезде мусульманских войск

ИНЖЕНЕР – ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИК

и дехкан Туркестанского края (г. Коканд). Вскоре там была образована Туркестанская (Кокандская) автономия, премьер-министром которой избрали М. Тынышпаев (он откажется от этого поста). А в декабре 1917 года На II Всеказацком съезде М. Тынышпаев вошел в правительство Алаш-Орды.

В ПРАВИТЕЛЬСТВЕ АЛАШ-ОРДЫ

Началась гражданская война, период безвластия, террора мирного населения то одной воюющей стороной, то другой. Правительство Алаш-Орды пытается защитить народ и сохранить страну. М. Тынышпаев работает вместе с А. Букейхановым и Х. Габбасовым над разработкой стратегии партии, над переговорами с сибирскими областниками, они решают множество вопросов с обеспечением армии Алаш и координации ее действий, разрабатывают и внедряют в жизнь постановления, которые позволили бы уберечь страну от скатывания в хаос. Только в июне 1918 года они разрабатывают и издают целый ряд законодательных документов: «Отношение к законодательству советской власти» («Все декреты, изданные советской властью на территории автономной Алаш, считать недействительными»), «О земстве», «Об образовании военного совета при Алаш-Орде», «Об организации советов Алаш-Орды в областях и уездах», «О свободе совести, слова, печати, собраний, союзов и о неприкосновенности личности», «О временном землепользовании на территории Алаш», «О железных дорогах местного значения», «Вопрос о государственных налогах» и др.

В 1919 г. на определенных условиях (территориальные вопросы, право наций на самоопределение, амнистия алашордынцам), Алаш-Орда приняла сложное решение о переходе на сторону советской власти.

В этот период М. Тынышпаев едет в Семипалатинск и попадает в плен к белогвардейцам. Его принимают за шпиона, но вдруг, когда офицер обращается к нему на французском языке, Мухамеджан отвечает ему пространной речью (он изучал французский, немецкий и английский языки). Это спасло его от гибели.

НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ ТЫНЫШПАЕВА ПРИ СОВЕТСКОЙ ВЛАСТИ

Уже при советской власти М. Тынышпаев продолжает строить дороги: автомобильная дорога с твердым покрытием Алма-Ата – Пишпек, изыскания по строительству дороги Алма-Ата – Талды-Курган, предложен новый вариант дороги Алма-Ата – Хоргос.

сын Искандер вспоминал слова отца: «...я оставляю тебе, сын, в наследство библиотеку и мосты, железные дороги, каналы».

М. Тынышпаев много ездит по Степи, изучая ландшафт, изыскивая оптимальные решения для строительства дорог. В 1922 году, вернувшись домой после очередной экспедиции, он узнает, что его супруга Гульбахрам умерла. В тот год в Чимкенте была эпидемия холеры, и Гульбахрам (дочь известного в г. Верный врача – Б. Чалымбекова) работала в холерных бараках, где заразилась и скоропостижно умерла...

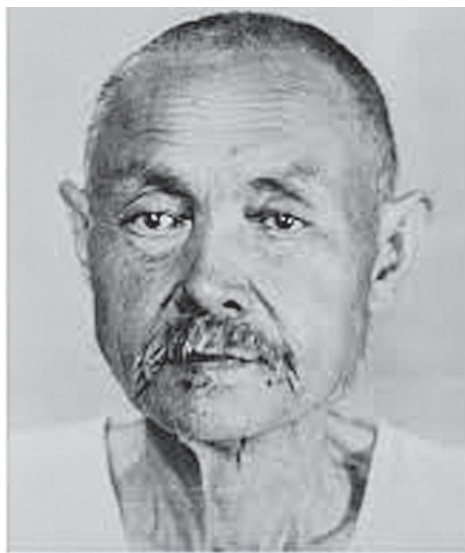
В его доме бывали Т. Рыскулов, У. Джандосов. Они затевали научные дискуссии по исследованиям М. Тынышпаева по географии, истории, родословной казахов. В период 1920-1924 гг. он преподавал математику и физику в институте Народного просвещения и издал учебник по математике. М. Тынышпаев был членом Ташкентского географического общества.

Одна из его трудов, которая сохранилась

Он является автором исследований «Коксуйский могильник и городище Кайлак», «Историческая справка о родоплеменном составе населения Ташкентского уезда», «Казаки в XVII-XVIII веках», «Победа и поражения казахов», «Ақтабан шұбырынды».

Он собирал информацию о происхождении и истории казахских родов, составив таблицу по генеалогии, сопровождая их описаниями жизни ханов, батыров, биев, акынов. Он считал, что «общий ход исторической судьбы казахского народа невозможно представить без предварительного

Предсмертная фотография М. Тынышпаева

В Ташкенте была издана его известная книга «История казахского народа», в которой он писал: «С тех пор как киргизы приняли русское подданство, не было ни одного светлого радостного дня, ни одной счастливой минуты! С тех пор никто, решительно никто не подумал о том, чтобы сделать для киргизов что-нибудь доброе, или, хотя бы, что-нибудь похожее на доброе!».

Младший сын М. Тынышпаева вспоминал, как следователем ОГПУ-НКВД при каждой встрече повторял отцу одну и ту же фразу: «Ваша книга – это моя настольная книга», имея в виду «Материалы к истории киргиз-казацкого народа», изданную в 1925 г. в Ташкенте. Она содержала родословные таблицы к генеалогии киргиз-казацких родов. По ней этот чекист выявлял родственные связи своих подследственных».

В 1925 году М. Тынышпаев работает начальником управления архитектуры в Кызыл-Орде. Под его руководством осуществлялось строительство административных зданий и жилых домов из кирпича, был спроектирован и построен канал Саркырама для обеспечения города питьевой водой.

НАЧАЛО ТУРКСИБСКОГО ПЕРИОДА

В период НЭПа в декабре 1926 года было принято решение о строительстве Турксибской железной дороги. Т. Рыскулов привлек к работе М. Тынышпаева. Письма М. Тынышпаева того времени свидетельствуют о том, что он использовал самолет для аэросъемки, определил и рассчитал метод строительства дороги фрагментами по 50-60 метров. Он разработал проект дороги через Шокпаркий перевал, который позволял на год сократить срок строительства Турксиба и сэкономить 25 млн рублей. В ходе работы он настоял на прокладке балхашской трассы вместо лепсинской. Этот проект позволял связать железной дорогой 6 областей Казахстана, сэкономить 1 млн рублей в процессе строительстве и ежегодно по 100 тыс. рублей при эксплуатации железной дороги. В период работы М. Тынышпаев организовал курсы для тех, кто в будущем должен был работать на этой дороге, и обучил шестьдесят молодых казахов.

Строительство было завершено в апреле 1930 года. М. Тынышпаев, находясь под пристальным вниманием

ОГПУ как «один из вождей Алаша», не мог принимать участия в торжествах по случаю открытия дороги, ему не дали медали, его имя не упоминалось. Его проект получил название «Проект Березина».

Через 3 месяца после завершения строительства Турксиба М. Тынышпаев был арестован и обвинен в антисоветской деятельности. Его вина не была доказана, но следствию было достаточно того, что он краткий период был премьер-министром Туркестанской автономии. Ему присудили 5 лет лагерей, заменив их ссылкой в Воронеж.

ГОДЫ ПРЕСЛЕДОВАНИЙ

Не чувствуя за собой вины, о ссылке М. Тынышпаев говорил как о недоразумении, в котором скоро разберутся. Когда М. Тынышпаев уехал в ссылку, его взрослому сыну Искандеру говорили: «Ты не едь в Воронеж, даже на некоторое время забудь, что у тебя есть отец». Но Искандер посетил отца в ссылке. Он говорил: «Я хочу отвечать за отца. За каждый его поступок». Это время придет, и сыну придется ответить за отца. В 1934 году Искандера арестовали. 10 лет он провел на Соловках, Беломорканале и в других лагерях системы ГУЛАГ.

В ссылке, куда его жена приехала с малолетним сыном (женится в 1930 г.), жили на то, что сдавали фамильные драгоценности в торговый синдикат и на вырученные деньги покупали еду. Супруга прятала драгоценности в люстре, чтобы их не отобрали при очередном обыске. Мухамеджан Тынышпаев подрабатывал проектировкой железнодорожных мостов при техотделе Управления постройки железной дороги Москва-Донбасс.

Мухамеджан Тынышпаев заболел, и ему разрешили переехать в город Россось, где он получил возможность преподавать. Его упрекали за то, что он не посещает политзанятия. Однажды он посетил их, и на просьбу рассказать о политических партиях и их программах в период Февральской и Октябрьской революций, дал столь развернутый и подробный ответ, что ему запретили посещать политзанятия.

После ссылки М. Тынышпаев едет в Ташкент. Он не мог найти работу, ему всюду отказывали. Семья почти голодала. Наконец, он находит работу на строительстве железной дороги Кандагач-Гурьев. Но не доехав до места, заболел и вынужден был вернуться в Ташкент. У него уже не было никаких иллюзий, и он понимал, что нет никакого недоразумения с арестами и ссылками алаш-ордынцев. Семью он отправил в Уфу, опасаясь, что в любой момент он может быть арестован и его семья пострадает. Опасаясь преследований, Мухамеджан Тынышпаев сына от второй жены указал записать на фамилию - Шейх-али, фамилию жены.

Его Мухамеджана Тынышпаева, арестовали в 1937 году, осудили как бывшего члена «Алаш Орды» и «врага народа». Приговор гласил: высшая мера наказания. Умер он 21 ноября 1937 года. Мухамеджан Тынышпаев был реабилитирован в 1959 г. (Верховным судом КазССР) и в 1970 г. (Прокуратурой СССР и Военным прокурором Туркестанского Военного округа).

Айнаш МУСТОЯПОВА
(Из сайта «Эксклюзив»)

От редакции газеты «Алатау»:

В областном центре одна из поперечных закоулочных, незаметных, грязной, постоянно заваленной мусорами улиц, названа именем первого инженера железнодорожника Мухамеджана Тынышпаева. К сожалению, мало, кто из жителей этой улицы знают, кто такой Мухамеджан Тынышпаев. «Не знаем, казах какой-то» - пожимали плечами жители при опросе. Обидно. Очень даже обидно...

Он не нажил имущества, перевозил с собой только книги. При очередном переезде из Ташкента в Алма-Ату книги везли на двух повозках. Его старший

изучения генеалогии каждого племени казахского народа, а также без определения, когда и с кем оно столкнулось».

ДУБЛЕРЛАР КҮНІ - БОЛАШАҚҚА БАСТАМА

ЖЕТІСУ ОБЛЫСЫ КӘСІПКЕРЛЕР ПАЛАТАСЫНЫҢ ҚАРАТАЛ АУДАНЫ ФИЛИАЛЫ ЖАСТАР АРАСЫНДА КӘСІБИ БАҒДАР БЕРУ ЖӘНЕ ЕҢБЕК МӘДЕНИЕТІН НАСИХАТТАУ МАҚСАТЫНДА ЕРЕКШЕ ШАРА – «ДУБЛЕРЛАР КҮНІ» ҰЙЫМДАСТЫРДЫ. БҰЛ ИГІ ІС-ШАРА АУДАН МЕКТЕПТЕРІНІҢ ЖОҒАРҒЫ СЫНЫП ОҚУШЫЛАРЫНА ӨЗ БОЛАШАҒЫН АЙҚЫНДАУҒА, НАҚТЫ МАМАНДЫҚ ИЕЛЕРІНІҢ ЖҰМЫСЫМЕН ТАНЫСУҒА ЗОР МҮМКІНДІК БЕРДІ.

Шараға Кемел Тоқаев, Бикен Римова атындағы және 13 орта мектептерінің 8-11 сынып оқушылары қатысты. Жас дублерлер бір күн бойы өздерін түрлі мамандық иесі ретінде сынап көрді.

Бұл күні оқушылар аудан тұрғындарын ауыз сумен қамтамасыз етіп отырған «Қаратал таза су» кәсіпорнында және жобалау, құрылыс сызбаларын әзірлеумен айналысатын «Алматы Девелопмент» компаниясында тәжірибеден өтті. Мұнда олар техникалық бөлімнің инженерлері мен архитектуралық жобалаушылардың жұмысын көзімен көріп, мамандардың күнделікті қызметіне араласты.

Жастар бір күнге инженер, сәулетші, жобалаушы рөлін сомдап, әр мамандықтың қыр-сырын терең түсінді. Барлық тәжірибелік жұмыстар арнайы мамандардың жетекшілігімен және бақылауымен жүргізілді.

ШАРАНЫҢ МАҚСАТЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ

«Дублерлер күні» тек танысу немесе экскурсия ғана емес - бұл оқушыларға болашаққа бағыт беретін маңызды қадам. Шараның

негізгі мақсаты - мектеп оқушыларын еңбек әлемімен таныстыру, нақты жұмыс орнында тәжірибе жинақтау арқылы болашақ мамандықты таңдауға мүмкіндік жасау.

Сонымен қатар ұйымдастырушылар келесі міндеттерді көздеді:

- кәсіпорындардың жұмыс тәртібі мен еңбек мәдениетін үйрету;
- әртүрлі мамандықтардың қоғамдағы маңызын түсіндіру;
- жастарды жауапкершілікке, еңбекқорлыққа, ұқыптылық пен табандылыққа тәрбиелеу.

ЖАСТАРДЫҢ КӨЗҚАРАСЫ МЕН ӘСЕРІ

Шараға қатысқан оқушылар өз әсерлерімен бөлісіп, мұндай тәжірибенің оларға ерекше серпін

бергенін айтты. Кейбіреулері инженер болуға, енді біреулері сәулетші немесе құрылыс жобалаушы мамандығына қызығушылық танытты. Көпшілігі алғаш рет нақты жұмыс орнында болудың жауапкершілігін сезінгендерін жеткізді.

- *Бүгін мен инженер мамандығының қаншалықты маңызды екенін түсіндім. Бұл салада білім мен ұқыптылық қажет екенін өз көзіммен көрдім,* - дейді шараға қатысқан 11-сынып оқушысы.

Осындай игі бастамалар жастардың кәсіби бағдарын айқындап қана қоймай, олардың еңбекке деген құрметін арттырады. «Дублерлер күні» - жас ұрпақтың өмірге деген көзқарасын кеңейтіп, қоғамға қажетті білікті мамандардың қалыптасуына жол ашатын маңызды тәжірибелік алаң.

Жетісу облысы Кәсіпкерлер палатасының Қаратал ауданы филиалының бастамасымен өткізілген бұл шара жас буынға өз қабілетін сынауға, болашақ мамандығын саналы түрде таңдауға нақты мүмкіндік берді.

Еңбек - өркениетті қоғамның өзегі. Ал осындай шаралар - сол еңбектің қадірін жас ұрпақтың жүрегіне ұялатудың ең тиімді жолы.

Қ. АБЕНОВ

ҚОРШАҒАН ОРТА

ТАБИҒАТТЫ АЯЛАЙЫҚ

ТАБИҒАТ – ТІРШІЛІК АТАУЛЫНЫҢ ҚҰТТЫ ҚОНЫС-МЕКЕНІ, ТІРШІЛІКТІҢ ТҮЛЕП ӨСУІНЕ ҚАЖЕТ, ЖЕР БЕТІНЕ КӨРІК БЕРГЕН СӘНІ. ХАЛҚЫМЫЗДА ТАБИҒАТ ДЕГЕН СӨЗ ЖЕР, ТУҒАН ЖЕР, АТАМЕКЕН ҰҒЫМДАРЫМЕН ҚАТАР ТҰРАДЫ. ӘРБІР АЗАМАТ ТАБИҒАТ АЛДЫНДА ӨЗІН ЖАУАПТЫ, БАРЛЫҚ ЖАНУАРДЫ КИЕЛІ САНАП, ӨЗЕН-КӨЛ ЖАҒАЛАУЛАРЫН ТАЗА ҰСТАП, БҰЛАҚ КӨРСЕ КӨЗІН АШЫП, ЖАСТАЙЫ-НАНБАЛАЛАРЫНЫҢ САНАСЫНА СІңІРІП, БОЙЛАРЫН ЖАҚСЫЛЫҚҚА ҮЙРЕТКЕН.

Табиғат ол бізді қоршап тұрған орта. Оның әрбір әсері, әрекеті адам өмірінде маңызды рөл ойнайды. Табиғаттағы кез келген өзгерістер адамды қуанышқа бөлейді, мысалға жыл мезгілдері бізге ғажайып, өзіндік ерекшелігі басым кезеңдерді сыйға тартады. Сарқырап аққан суға қолыңды салсаң бойың сергіп қалады, арықтағы суға өзіңнің шешілмей жатқан қиын шешімін таба аласың. Ал, таң атқанда күннің алғашқы нұры не деген ыстық сезіледі және көңіліңе жайлылық береді. Бақшада өскен жеміс-жидектердің иістері керемет емес пе? Сондықтан табиғат барлық тірі ағзалардың негізгі тіршілік көзі. Табиғат адамға ауызбен жеткізе алмайтын ғажайып сезімдерді сезіндіреді. Табиғат пен адам тығыз байланысты. Өйткені біздің әрбір жасаған іс-әрекетіміз, ішкен тағамымыз, жинаған күш-қуатымыз табиғаттағы заттар арқылы жүзеге асырылады. Сондықтан келешегімізді ойласақ, табиғатты аялауымыз керек. Қандай да болмасын қолымыздан келген көмекті жасауымыз керек. Соңғы жылдары көптеген өсімдік, жануар түрлері жойылып бара жатыр. Оларға қамқор болуымыз керек. Ата-бабамыз «Жер – қазына, су – алтын, мал – байлық» деп тегін айтпаған. Қазақ – халқының табиғатқа деген сүйіспеншілігі ерте кездерден-ақ бас-талады. Халқымыз өсімдіктер мен жануарлардың табиғаттағы, адам өміріндегі қадір-қасиетін, пайда-маңызын жақсы білген. Жас ұрпақтың көкейіне құйып, оларды сақтап, қорғауға баулып тәрбиелеген. Табиғатты қорғау, аялау әрбір адамның міндеті.

К.К.Толымбеков

«Қапал орман шаруашылығы» КММ-нің орман күтушісі

БЖЗК ЗЕЙНЕТАҚЫ ҚОРЫ ПЕНСИОННЫЙ ФОНД

Отандастарымыздың зейнетақы жинақтары 25,73 трлн теңгеден асты

2025 жылғы 1 қазандағы жағдай бойынша қазақстандықтардың зейнетақы жинақтарының көлемі 25,73 трлн теңгеден асты. 12 айда 4,56 трлн теңгеге немесе 21,5%-ға артты.

2025 жылдың 1 қазанында міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ) есебінен қалыптасқан зейнетақы жинақтарының көлемі 24,40 трлн теңге. 12 айдағы өсімі – 19,8%.

Міндетті кәсіптік зейнетақы жарналары (МКЗЖ) бойынша зейнетақы жинақтары – 726,94 млрд теңге, 12 айдағы өсім – 15,6%.

Бір жыл ішіндегі ең үлкен өсім – 32,8% ерікті зейнетақы жарналары (ЕЗЖ) бойынша жинақтар көрсетті, олардың көлемі – 9,47 млрд теңге.

Салымшылардың (алушылардың) зейнетақы шоттарына 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап түсе бастаған жұмыс берушінің міндетті зейнетақы жарналары (ЖМЗЖ) 2025 жылдың 1 қазанына 596,18 млрд теңге болды.

Түсімдер

Зейнетақы жинақтарының көлемі зейнетақы жарналары мен инвестициялық кіріс түріндегі кіріс ағындары есебінен ұлғаяды.

2025 жылдың 9 айында салымшылардың шоттарына 2,37 трлн теңге мөлшерінде зейнетақы жарналары түсті (өткен жылдың сәйкес кезеңіндегі көрсеткіштен 17,8%-ға немесе 356,75 млрд теңгеге артық).

МЗЖ есебі жүргізілетін жеке зейнетақы шоттарына (ЖЗШ) 2025 жылдың басынан бастап 1 қазанына дейін 1 937,66 млрд теңге (өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда МЗЖ көлемі 9,97%-ға ұлғайды), МКЗЖ – 100,69 млрд теңге (өсім – 19,1%), ЕЗЖ – 1,82 млрд теңге түсті. 2025 жылдың 9 айында ЖМЗЖ 326,02 млрд теңгені құрады.

Төлемдер мен аударымдар

2025 жылдың 9 айында БЖЗҚ-дан жарналардың барлық түрлері бойынша жасалған төлемдер мен сақтандыру ұйымдарына аударымдар 1 368,27 млрд теңгені құрады. Бұл былтыр жасалған төлемдер көлемінен 1,6 есе немесе 508,31 млрд теңгеге көп.

Төлемдердің басым бөлігі тұрғын үй жағдайларын жақсартуға және емделуге арналған біржолғы зейнетақы төлемдерінің (БЗТ) еншісінде – 823,82 млрд теңге.

Зейнет жасына толуына байланысты төлемдер 12 айда 23,43% ұлғайып, 01.10.2025ж. 181,81 млрд теңгеге жетті. БЖЗҚ-дан зейнет жасына толуына байланысты кесте бойынша берілетін орташа айлық төлем – 35 691 теңге.

Жыл басынан бері 01.10.2025ж. дейін мұрагерлік бойынша 50,49 млрд теңге, ҚР-дан тыс жерге тұрақты тұруға кетуге байланысты 32,60 млрд теңге, мүгедектігі бар адамдарға – 2,33 млрд теңге, жерлеуге – 8,03 млрд теңге көлемінде төлем жасалды. Сақтандыру ұйымдарына 269,19 млрд теңге аударылды.

Жеке зейнетақы шоттарының (ЖЗШ) саны

2025 жылдың 1 қазанындағы жағдай бойынша БЖЗҚ-дағы зейнетақы шоттарының жалпы саны – 17,97 млн. бірлік (12 айдағы өсім – 1,17 млн бірлік немесе 7,0%). Бұл ретте салымшылардың (алушылардың) БЖЗҚ-дағы ЖЗШ саны 2025 жылдың 1 қазанына 12,66 млн бірлік болды. Оның ішінде: 11,25 млн - МЗЖ бойынша, 752,27 мың - МКЗЖ бойынша, 460,13 мың – ЕЗЖ есептелетін шоттар. Халықаралық тәжірибеге сәйкес, бір жыл ішінде кемінде бір рет болса да жарна түскен ЖЗШ белсенді шот болып есептеледі. 2025 жылдың 9 айында МЗЖ 6,91 млн ЖЗШ-ға түсті, бұл осы жарналар енгізілуі мүмкін 10,04 млн ЖЗШ-ның 68,8% құрайды. Бұған сондай-ақ 2025 жылдың 1 қаңтарына дейін ашылған шоттар мен есепті кезең ішінде ашылған жаңа шоттар кіреді. Бұл санға елден тыс жерлерге тұрақты тұруға кеткен, бірақ жинағын алу туралы өтінішпен жүгінбеген алушылардың, мұрагерлері зейнетақы жинақтарына мұрагерлік рәсімдемеген қайтыс болған салымшылардың, 2017 жылдан бастап толық мемлекеттік зейнетақымен қамсыздандыруға аударылған әскери қызметшілердің және шоттарына қазақстандық заңнамаға сәйкес жарналар түспеуі керек басқа да санаттағы салымшылардың (алушылардың) шоттары кірмейді.

Ал БЖЗҚ-дағы ЖМЗЖ туралы мәліметтер ескерілетін шартты зейнетақы шоттарының саны - 5,32 млн бірлік.

Зейнетақы активтеріне қатысты барлық өзекті ақпарат eprf.kz сайтындағы «Статистика және аналитика» бөлімінде орналастырылған.

«БЖЗҚ» АҚ жыл басынан бері көрсеткен қызметтердің 98% цифрлық форматта іске асырылған

Бірыңғай жинақтаушы зейнетақы қоры (Қор/БЖЗҚ) қазақстандықтарға цифрлық форматта түрлі қызметтер көрсетеді және оларды клиенттердің қажеттіліктеріне бейімделе отырып дамытуды жалғастыруда. Қордың сайтта және мобильді қосымшада 24/7 режимінде көрсететін қызметтерінің қолжетімділігі салымшылардың қызығушылығын арттырудың маңызды шарты болып табылады.

01.01.2025ж. мен 30.09.2025ж. аралығында халыққа шамамен 33,7 млн қызмет көрсетілді. Көрсетілген қызметтердің жалпы санының 20 млн-ы электрондық форматта, 12,6 млн автоматты түрде жүргізілді. Осылайша, автоматты, электрондық және қашықтықтан көрсетілген қызметтердің үлесі жалпы санның 97,9%-ын құрады. Қор қызметкерлері салымшыларға 724,4 мың қызметті жүзбе-жүз көрсетті, оның ішінде 708,9 мың қызмет тікелей Қордың кеңселерінде жүзеге асырылды.

Естеріңізге сала кетейік, барлық зейнетақы шоттары БЖЗҚ-ға бірінші жарна түскен кезде автоматты түрде ашылады. Сондай-ақ, Қазақстан Республикасының 18 жасқа толмаған азаматтарына нысаналы талаптар автоматты түрде есептеліп, «Ұлттық қор – балаларға» бағдарламасы шеңберінде нысаналы жинақтарды алушыларға нысаналы жинақтарды есептеу және есепке алу үшін нысаналы жинақтау шоттары ашылады.

Есепті кезеңде шартты зейнетақы шоттарын (жұмыс берушінің ЖМЗЖ аударуы нәтижесінде ашылатын ШЗШ) және нысаналы жинақтау шоттары («Ұлттық қор – балаларға» бағдарламасы аясында ашылатын НЖШ) қоса алғанда, зейнетақы жарналарының барлық түрлері бойынша автоматты режимде ашылған жеке зейнетақы шоттарының (ЖЗШ) жалпы саны 1,2 млн жетті.

Жеке зейнетақы шотынан, шартты зейнетақы шотынан (ШЗШ), сондай-ақ нысаналы жинақтау шотынан (НЖШ) үзінді көшірме алу бұрынғысынан ең танымал қызмет санатында. Жыл басынан бері ЖЗШ, ШЗШ, НЖШ-дан 21,7 млн үзінді көшірме берілді. Оның 18,3 млн-ы – электрондық, ал 2,9 млн үзінді көшірме автоматты түрде рәсімделді. Шоттың жай-күйіне қатысты ақпаратты жеке кабинет арқылы алу – зейнетақы жинақтарын қадағалаудың ең ыңғайлы, сенімді және жедел тәсілі. Қызмет тәулік бойы (24/7) онлайн режимде жұмыс істейді, бұл ақпаратты кез келген уақытта және әлемнің кез келген нүктесінен алуға мүмкіндік береді. Сонымен қатар, зейнетақы шоттары туралы ақпаратты БЖЗҚ сайты арқылы ғана емес, egov.kz электрондық үкімет порталы немесе оның мобильді қосымшасы арқылы да алуға болады. Бұл мемлекеттік қызметтерді бірыңғай платформалар арқылы алуға дағдыланған азаматтарға өте қолайлы. БЖЗҚ 2025 жылдан бастап жыл сайынғы үзінді көшірмелерді пошта арқылы автоматты түрде жіберу тоқтатылғанын

ескертеді. Бірақ, зейнетақы жинақтарының жай-күйі туралы ақпаратты "БЖЗҚ" АҚ атына тиісті сұранысты жіберген пошта арқылы алу мүмкіндігі сақталады.

Салымшылардың (алушылардың) Қор сайтындағы және ұялы қосымшасындағы Жеке кабинеттен үзінді көшірме алумен басқа өз деректемелеріне өзгерістер мен толықтырулар енгізу, шотының бар екендігі туралы анықтама алу, 1 немесе 2 топтағы мүгедектіктің мерзімсіз уақытқа белгіленуіне байланысты немесе ерікті зейнетақы жарналары бойынша зейнетақы төлемдерін тағайындау туралы өтініш беру сияқты қызметтерді пайдалануға мүмкіндіктері бар. Сондай-ақ, зейнетақы жарналарын төлеу туралы өтініштің мәртебесін қадағалау, инвестициялық портфельді басқарушыға (ИПБ) жинақтардың бір бөлігін аудару, зейнетақы калькуляторының көмегімен болашақ зейнетақыны болжамады есептеу және т.б. қызметтер қолжетімді. Мәселен, жыл басынан бері салымшылардан жинағының бір бөлігін инвестициялық портфельді басқарушыларға аудару туралы 56,4 мың өтініш қабылданып, оның 53,9 мыңы электрондық нұсқада іске асырылған.

2025 жылдың басынан бастап 9 ай ішінде деректемелерді өзгертуге 104,2 мың өтініш қабылданды. Оның 98,3 мыңы Қордың кеңселерінде ұсынылды.

БЖЗҚ мамандарына қандай да бір қызмет түрі бойынша жүгіне отырып, салымшылар, әдетте, жинақтарды қалыптастыруға қатысты қосымша кеңестер ала алады. Ақпараттық-түсіндіру жұмыстары аясында 38,3 мың көшпелі таныстырылым өткізіліп, оған 781,4 мың адам қатысты. Бұқаралық ақпарат құралдарында БЖЗҚ хабарламалары бойынша 32,1 мың материал жарияланды.

Салымшылар мен алушылардың кері байланыс (Call-орталық, веб-сайт арқылы кеңес, мессенджерлер, әлеуметтік желілер және басқа байланыс түрлері) арналары бойынша түскен өтініштерінің саны – 395,2 мың.

Естеріңізге сала кетейік, кез келген компания Қор кеңсесіне барып жинақтаушы зейнетақы жүйесінің мәселелері бойынша таныстырылым мен кеңестер өткізуге өтінім бере алады. Ол үшін 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығына қоңырау шалып, Қор сайты немесе ұялы қосымшасы арқылы хабарласу қажет.

БЖЗҚ-ның кеңес беру қызметтерін мессенджерлер (+7 777 000 14 18 нөмірі бойынша WhatsApp және Viber чат-боттары) арқылы, 1418 нөмірі бойынша байланыс орталығынан (Қазақстан бойынша қоңырау шалу тегін), eprf.kz корпоративтік сайтынан, сондай-ақ, Instagram, Facebook, ВКонтакте, Telegram, Одноклассники сияқты әлеуметтік желілердегі БЖЗҚ-ның ресми парақшаларынан алуға болады.

Бейсенбі - Четверг, 13 қараша

ХАБАР	
05.00, 16.00	Сериал «Восточ- ные сладости»
07.00	«Оян!»
10.00, 18.00	Новости
10.10	«Неосеть»
10.30	Мультсериал «Лунтик»
10.45	Мультсериал «Белка и стрелка. Тайны космоса»
11.00	«Бегом за деньгами»
12.00, 20.00	Телехикая «Ғашықтың тілі»
21.45	Телехикая «Жарық күн»
13.45, 14.30	«Пеосана»
14.50, 19.30	Жаңалықтар
15.00	«Әзекті»
15.30	«Әсем әндер»
18.30	Пульс планеты
19.00	Жер-жаһан
22.40	«Кешгес»
23.40	Концерт «Жұлдызым»
01.40	Сериал «Перекресток»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 02.50 «Паутина»
07.00, 19.00 19.00 «Koremiz-шоу»
08.00«Қайырлы таң, Қазақстан!»
09.00 «Доброе утро, Казахстан!»
10.00 «Жить здорово!»
11.00 «Модный приговор»
12.00 «Давай поженимся!»
13.00 Сериал «Любить и нена-
видеть»
14.10, 02.30 «Новости»
14.20, 02.40 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike»
18.30, 03.35 «Басты
жаңалықтар»
20.00 «Главные новости»
20.30 Сериал «Чингачгук»
01.20 Ночной кинотеатр

КТК

07.05 Кешкі жаңалықтар
(қайталау)
07.25 «Өмір-сынақ», отандық
телехикаясы
09.00 Вечерние новости
09.40 Сериал «Подсуди мый»
11.50 Сериал «Тест на беремен-
ность»
14.10 Сериал «Сашка»
16.10 «Реальная мистика»,
реалити-шоу.
18.30 Сериал «Однажды в
Чукурова»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.00 Вечерние новости
21.40 Сериал «Тест на бере-
менность»
23.50 Сериал «Подсудимый»
01.50 Сериал «Поцелуй»
03.20 Сериал «Кольцо с руби-
ном»
04.10 «Өмір-сынақ», отандық
телехикаясы.
05.30 «Мерекелік концерт»,
ойын-сауық
06.10 Кешкі жаңалықтар

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей
эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар (Жетісу об-
лысы)
09.30 Новости (Область Жетісу)
10.00 «Төле би» телехикаясы
10.30 К/ф «Тәртіп сақшылары»
1-бөлім

Жексенбі - Воскресенье, 16 қараша

ХАБАР

05.00, 01.00 ҚР Өнұраны
05.00 «Маңдай тер»
06.15 «Кім мықты?»
07.30 Концерт «Өмір-өзен»
10.00 «Азамат»
интеллектуалдық шоуы
11.15 «Өмір өрнегі»
12.30 Худ.фильм «Вызов»
14.45 Мультфильм «Фей:
Тайна страна драконов»
16.00 Мультсериал «Царевна
и дракон. Магическая книга»
16.30 «Әсем әндер»
17.00 «Қызық times»
18.15 Худ.фильм «Бишараш-
ки-2»
20.00 «The Voice Қазақстан»
22.00 «7 күн»
22.40 Глобальные события
23.00 Худ.фильм «Драконы
навсегда»

11.05 «Әсем әуен»
12.00 «Келін BATTLE» /тікелей
эфир/
14.00 «19 аймақ»
14.40 «Агро аймақ»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Әсем әуен»
16.00 Новости/прямой эфир
16.20 К/ф «Қожайынның бала-
лары»
17.00 «Әзекжарды»
17.30 «Әсем әуен»
18.00 «19 регион» /тікелей эфир
18.40 «Саулықтың сыры»
18.50 «Әсем әуен»
19.30 «Таза мекен»
19.57 «Төле би» телехикаясы
20.30 Қорытынды жаңалықтар
(Жетісу облысы)
21.00 «Әсем әуен»
21.30 Итоговые новости (Об-
ласть Жетысу)
22.00 К/ф «Туған күніңізбен,
Анашым»
22.40 «Әсем әуен»
23.10 «Біздің толқын»

31 КАНАЛ

06.30 ойын-сауық
06.50, 04.00 Өзіл студио
06.30, 03.00 «Tik Tok show»
06.50, 20.00 Информбюро (рус.,
каз .)
08.00, 02.10 «31 әзіл
09.00 «Саумал»
09.20 «Күліп All» ойын-сауық»
10.40 Мультсериал «Пингвины
Мадагаскара
11.40 Мультсериал «Губка Боб»
12.00 Худ. фильм «Парень- ка-
ратист-2»
14.30 Худ. фильм «Гнев»
18.00 «Охотник на монстров»
21.00 Худ. фильм «Исчезнув-
шая»
00.30 «Мұрагерлер»
02.40 «Time Vine» ойын-сауық
03.20, 05.00 «What's up?» ойын-
сауық
04.20 «1001 Өзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина
05.20 «Ризамын» ойын-сауық

7 КАНАЛ

06.02 Телехикая «Дем. соңғы
үміт»
07.00 Телехикая «Жүрекке
жазылған жол»
08.00, 00.40 Жаңалықтар
08.30, 01.10 Новости
09.00 Телехикая «Ғаламат
ғасыр. Хюррем»
10.00, 20.00 Сериал «Черная
любовь»
12.00, 22.00 Сериал «Стамбуль-
ская невеста»
13.00 Жаңалықтар
13.20 Новости
13.40 Сериал «Дикая роза»
14.40 «Саулықтың сыры»
15.00 «Қыздар-ай» Ток-шоу
16.10 Телехикая «Тақиясыз
періште»
17.20, 23.30 Өзілің жарасса
18.00 ЖаңалықтаР
18.30 Сериал «Великолепный
век. Хюррем»
19.30 Новости
22.50 Телехикая «Бауырлар»
01.40 Сериал «Пока станица
спит»
02.30 Жұлдызды шаңырақта
03.00 «Япырай» Скetchком
03.50 Қызықты weekend
04.40 Телехикая

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той Базар»
07.25, 03.05 «Паутина»
09.30 «Повора на колесах»
10.35 Сериал «Цена любви»
15.15 «Две звезды. Семейный
подряд»
14.40 Худ.фильм «Осколки
хрустальной туфельки»
20.00 «Аналитика»
20.50 Сериал «Мелодия на
два голоса»
01.40 «Что? Где? Когда?».
Осенняя серия игр

КТК

07.00 ҚР Өнұраны
07.05 «Юлдуз Усманова», ән-
шашу. (қайталау)
08.50, 02.50 «Көкектің ұясы»,
отандық телехикая
10.30 Сериал «Кочевница»

Жұма - Пятница, 14 қараша

ХАБАР

05.00, 02.40 ҚР Өнұраны
05.00, 16.00 Сериал «Восточные
сладости»
07.00 «Оян!»
10.00, 18.00 Новости
10.10 «Культурный контекст»
10.30 Мультсериал «Белка и
стрелка. Тайны космоса»
11.00 «Бегом за деньгами»
12.00, 20.00 Т/х «Ғашықтың тілі»
13.45, 21.45 Т/х «Жарық түн»
14.30 «Арнайы репортаж»
14.50, 19.30 Жаңалықтар
15.00 «Әзекті»
15.30 «Әсем әндер»
18.30 «Қоғам пікірі» саяси ток-
шоуы
22.40 «ОйнаIQ»
23.40 Концерт «Жұмыр жердің
жұмағы»
01.40 Сериал «Перекресток»

ЕВРАЗИЯ

06.00, 03.20 «Паутина»
07.00, 19.00 «Koremiz-шоу»
08.00 «Қайырлы таң, Қазақстан»
09.00 «Доброе утро, Казахстан»
10.00 «Жить здорово!»
11.00 «Модный приговор»
12.00 «Давай поженимся»
13.00 Сериал «Любить и нена-
видеть»
14.10, 03.00 «Новости»
14.20, 03.10 «Жаңалықтар»
14.30 «Qoslike»
18.30, 04.05 «Басты
жаңалықтар»
20.00 «Главные новости»
20.30 «Парламент online»
20.55 «Поле чудес»
22.15 Сериал «Чингачгук»

КТК

07.00 ҚР Өнұраны
07.05, 06.10 Кешкі жаңалықтар
07.25, 04.30 «Өмір-сынақ»
отандық телехикаясы
09.00, 21.00 Вечерние новости
09.40 Сериал «Подсудимый»
11.50 Сериал «Тест на беремен-
ность»
14.10 Сериал «Сашка»
16.10 «Реальная мистика»
реалити-шоу
18.30 Х/ф «Однажды в Чуку-
рова»
20.35 Кешкі жаңалықтар
21.40 Сериал «Кочевница»
01.30 Сериал «Поцелуй»
03.30 Сериал «Кольцо с руби-
ном»
05.50 «Мерекелік концерт»
ойын-сауық

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық» /тікелей
эфир/
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар (Жетісу об-
лысы)
09.30 Новости (Область Жетісу)
10.00 «Төле би» телехикаясы
10.30 К/ф «Тәртіп сақшылары»
2-бөлім
11.05 «Әсем әуен»
12.00 «Біздің толқын»
12.50 «Саулықтың сыры»
13.05 «19 регион»
13.40 «DARA LINE»
14.30 «Таза мекен»
15.00 Жаңалықтар /тікелей эфир
15.20 «Шашу»
16.00 Новости/прямой эфир

14.30 Сериал «Сашка»
16.30, 22.00 «Реальная мисти-
ка», реалити шоу
18.30, 04.15 «Алдараспан»,
ән-шашу
21.00 «Портрет недели» с
Артуром Платоновым
01.20 Х/ф «Поцелуй»
06.00 «Әнім сен едің», ойын-
сауық

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 «Апта» (қаз)
09.30 «Апта» (рус)
10.00 «Әсем әуен»
11.00 «Шашу»
11.40 «Жетісу әуендері»
12.00 «DARA LINE»
12.55 «Қылышсыз майдан»
13.40 «Дала сыры»
14.00 «Келін BATTLE»
16.00 «Әсем әуен»

16.15 Ауа райы
16.20 К/ф «Туған күніңізбен,
Анашым»
17.00 «Спорт-Тіме»
17.10 «Бір шәугім шай»
18.00 «Әсем әуен»
19.00 «Жетісу жақұты»
19.35 «102» сообщает»
19.57 «Төле би» телехикаясы
20.25 26-блок
20.30 Қорытынды жаңалықтар
(Жетісу облысы)
21.00 «Әсем әуен»
21.30 Итоговые новости (Об-
ласть Жетысу)
22.00 «Келін BATTLE»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР ӨНҰРАНЫ
06.00, 04.00 «Өзіл студио» ойын-
сауық
06.30, 03.20 «Tik Tok show»
ойын-сауық
06.50, 20.00 Информбюро (рус,
каз)
08.00 «31 әзіл» ойын-сауық
09.00 «Саумал»
09.20 «Күліп All» ойын-сауық
09.40 Мультсериал «Пингвины
Мадагаскара»
10.40 Мультсериал «Аватар:
Легенда об Аанге»
11.40 Мультсериал «Губка Боб»
12.10 Кино. Милла Йовович в
фэнтезийном боевике «Охотник
на монстров»
14.20 Худ.фильм «Чёрный
ястреб»
17.40 Дженнифер Энистен в
комедии «Марли и я»
21.00 Николас Кейдж в фэнте-
зийном боевике «Призрачный
гонщик»
23.10 Худ.фильм «Паранойя»
01.40 Т/х «Мұрагерлер»
03.00 «Time Vine» ойын-сауық
03.40, 05.00 «What's up?» ойын-
сауық
04.20 «1001 Өзіл» ойын-сауық
04.30 Телевикторина «BALA
BATTLE»
05.20 Ризамын

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран
06.02 Телехикая «Дем. Соңғы
үміт»
07.00 Телехикая «Жүрекке
жазылған жол»
08.00, 10.00 Жаңалықтар
08.30, 01.30 Новости
09.00 Т/х «Ғаламат ғасыр.
Хюррем»
10.00, 20.00 Сериал «Черная
любовь»
12.00, 22.00 Сериал «Стамбуль-
ская невеста»
13.00 Жаңалықтар
13.20 Новости
13.30 Сериал «Дикая Роза»
14.30 «Саулықтың сыры»
Бағдарлама
15.00 «Қыздар-ай» Ток-шоу
16.10 Телехикая «Тақиясыз
періште»
17.20, 22.50 «Өзілің жарасса...»
18.00 Жаңалықтар. Тікелей эфир
18.30 Сериал «Великолепный
век. Хюррем»
19.30 Новости. Прямой эфир
23.50 Жұлдыздар шеруі
02.00 Әйгерім Сейфолланың
Сырласуы
02.50 Жұлдызды шаңырақта
03.20 «Япырай» Скetchком
04.10 Қызықты weekend
05.00 Телехикая «Ата-ана, бала-
шаға-2»

17.00 «Шашу»
17.40 «Саулықтың сыры»
18.00 «Единый народ»
18.30 «Абадан»
18.45 «Әсем әуен»
19.00 «Әзекжарды»
19.30 «Арнайы репортаж»
20.00 «Бір шәугім шай»
20.35 «Әсем әуен»
21.00 «Жер жәннаты - Жетісу»
аудан, қала мәдени күндері
22.55 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Өнұраны
06.00, 05.00 «Өзіл студио»
ойын-сауық
07.00 «Күліп All» ойын-сауық
07.30 «Тәтті шоу» ойын сауық
08.00 Мультсериал «Губка
Боб»
09.30 Кулинарная программа
«Готовим с Адель»
10.00 Телевикторина

Сенбі - Суббота, 15 қараша

ХАБАР

05.00, 01.20 ҚР Өнұраны
05.00 «Маңдай тер»
06.15 «Кім мықты?»
07.30 Концерт «Қара бала»
09.30 «Президенттік резерв»
10.00 Мультфильм «Дерево
желаний»
11.20 Мультсериал «Царевна
и дракон. Магическая книга»
12.00 Худ.фильм «Драконы
навсегда»
14.00 Реалити-шоу «Шебер-
лер шайқасы»
15.15 «The Voice Қазақстан»
17.15 «ОйнаIQ»
18.15 «Жекпе-жек Айтыс»
19.45 «Алғашқы»
20.45 «Қызық times»
22.00 «7 күн»
22.40 Жұмыр жер
23.00 Худ.фильм «Вызов»

ЕВРАЗИЯ

06.00 «Той базар»
07.00, 03.40 «Паутина»
09.00 Х/ф «Колдовское озера»
11.15 «Қаймақ»
12.00 Сериал «Не оглядывай-
ся назад»
17.00 «Жұлдызды жол»
19.00 «Koremiz-шоу»
20.00 «Асау жаңалықтар»
20.35 Заң мен ел»
21.00 Сериал «Цена любви»
01.45 Ночной кинотеатр. «Моя
старшая сестра»

КТК

07.00 ҚР Өнұраны
07.05, 05.30 «Әнім сен едің»
ойын-сауық
07.25, 02.30 «Көкектің ұясы»
отандық телехикая
09.00 Вечерние новости
09.40, 21.00 Сериал «Кочев-
ница»
13.40 Сериал «Сашка»
15.40 «Реальная мистика»
реалити-шоу
18.30, 03.50 «Юлдуз Усмано-
ва», ән-шашу
01.00 Сериал «Поцелуй»

ЖЕТІСУ

07.05 «Әсем әуен»
07.30 «Таңжарық»
08.50 «Саулықтың сыры»
09.00 Жаңалықтар (Жетісу
облысы)
09.30 Новости (Область
Жетісу)
10.00 «Төле би» телехикаясы
10.30 К/ф «Тәртіп
сақшылары» 3-бөлім
11.05 «Әсем әуен»
12.00 «Біздің толқын»
12.50 «Спорт-Тіме»
13.05 М/ф «Мұңлық пен
зарлық»
13.30 «Әсем әуен»
14.00 «Жетісу жақұты»
14.35 «102» сообщает»
15.00 «Аман болайық»

«Telebingo»
10.25 «Менің Фаризам» теле-
хикаясы
11.40 «Саумал»
11.50 Мультфильм «Иван
Царевич и серый волк»
13.50 Мультфильм «Леднико-
вый период-3: Эра динозав-
ров»
15.50 Джонни Депп в фэнте-
зи: Пираты карибского моря:
сундук мертвеца»
19.10 Худ.фильм «Я, робот»
21.20 Худ.фильм «12 лет
рабства»
00.20 Николас Кейдж в боеви-
ке «Призрачный гонщик»
02.10 «31 әзіл» ойын-сауық
03.00 «Tik Tok show» ойын-
сауық
03.30 «Time Vine» ойын-сауық
03.50 «1001 Өзіл» ойын-сауық
04.00 Телевикторина «BALA
BATTLE»
04.30 «What's up?»
05.30 Ризамын

15.45 К/ф «Елес»
17.00 «Шашу»
17.40 «Саулықтың сыры»
18.00 «Қылышсыз майдан»
18.50 «Әсем әуен»
19.00 «Ұлт ұяты»
20.00 «Дала сыры»
20.15 «Әсем әуен»
20.30 «Апта» (қаз)
21.30 «Апта» (рус)
22.20 «Әсем әуен»

31 КАНАЛ

05.58 ҚР Өнұраны
06.00, 04.40 «Өзіл студио»
ойын-сауық
07.00 «Күліп All» ойын-сауық
07.30 «Тәтті шоу» ойын-сауық
08.00 Мультсериал «Губка
Боб»
09.30 Кулиарная программа
«Готовим с Адель»
10.00 «Tik Tok show» ойын-
сауық
10.25 «Өке» телехикаясы
11.40 «Саумал»
11.50 Худ.фильм «Менің үйім
қайда?»
13.50 Худ.фильм «Дорога
домой: невероятное путеше-
ствие»
15.50 Мультфильм «Ледни-
ковый период-3 эра динозав-
ров»
18.00. Джонни Депп в фэтези
«Пираты карибского моря:
сундук мертвеца»
21.00 Худ.фильм «Люди икс»
23.00 Худ.фильм «Исчезнув-
шая»
02.00 «Bizdin show» ойын-
сауық
03.30 «31 әзіл» ойын-сауық
04.00 «Тамаша Live» ойын-
сауық
05.00 «1001 Өзіл» ойын-
сауық
05.10 Телевикторина «BALA
BATTLE»
05.30 «What's up?»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран
06.02 Телехикая «Ұлы дала
жанұясы»
06.50 Тақиясыз періште. Үздік
бөлімдер
08.00, 19.30 Өзілің жарасса
09.00, 20.00 Сериал «Черная
любовь»
14.30, 22.00 Сериал «Стам-
бульская невеста»
15.30 «Саулықтың сыры»
15.50 Т/х «Үнсіз жүрек»
17.10 Жұлдыздар шеруі
18.30 Сериал «Великолепный
век. Хюррем»
22.50 «Интуиция» Музыкалық
шоу
00.40 Жарқыраған жұлдыз.
Жаңа маусым
01.40 Түпсана және жасыл
нәски
02.40 «Құтқару қыметі»
04.00 Жұлдызды шаңырақта
05.10 Телехикая «Ата-ана,
бала-шаға-2»

7 КАНАЛ

06.00, 05.50 Өнұран
06.02 Телехикая «Ұлы дала
жанұясы»
06.50 Тақиясыз періште. Үздік
бөлімдер
08.20 Доктор Тажина
09.00, 20.00 Сериал «Черная
любовь»
14.30, 22.00 Сериал «Стам-
бульская невеста»
15.30 «Саулықтың сыры»
15.50 Телехикая «Үнсіз жүрек»
17.10 Жұлдыздар шеруі
18.30 Сериал «Великолепный
век. Хюррем»
19.30 Өзілің жарасса
22.50 Худ.фильм «Другая
женщина»
01.10 Түпсана және жасыл
нәски
02.40 «Құтқару қызметі»
04.00 Жұлдызды шаңырақта
04.30 Қызықты weekend
05.00 Телехикая «Ата-ана,
бала-шаға-2»

ГДЕ РАБОТАТЬ КАЗАХСТАНЦАМ, ЧТОБЫ ПОЛУЧАТЬ СВЫШЕ 3 МЛН ТЕНГЕ В МЕСЯЦ?

Зарплаты более 3 млн тенге в Казахстане получают **11,8 тыс. человек**. Это всего около 0,35% от числа наемных работников (3,3 млн человек), чьи зарплаты включило в свой отчет Бюро национальной статистики.

САМЫЕ ВЫСОКИЕ ЗАРПЛАТЫ

Основное число работников с зарплатами выше 3 млн. тенге сосредоточено в реальном секторе экономики — промышленности и

горнодобывающая промышленность — 1,86 тыс. человек, обрабатывающая промышленность — 1,3 тыс. человек.

Зарплаты от 2 до 3 млн. тенге
От 2 до 3 млн. тенге в стране зарабатывают **20 тыс. человек**. В этой категории зарплат топ-5 специальностей с самым большим числом работников не отличается от тех, кто зарабатывает свыше 3 млн. тенге. В лидерах — промышленность (6,8 тыс. человек) и финансовая деятельность (3,3 тыс. человек), а также различные более узкие специальности в этих областях.

Помимо этих сфер, более 1 тыс. сотрудников с такими зарплатами задействованы в:

информации и связи — **2,3 тыс. человек**,
компьютерном программировании — **1,9 тыс. человек**,
оптовой и розничной торговле и ремонте автомобилей и мотоциклов — **1,9 тыс. человек**,
научной и технической деятельности — **1,2 тыс. человек**,
транспорте и складировании — **1,16 тыс. человек**.

ЗАРПЛАТЫ ОТ 1,5 МЛН ТЕНГЕ

Зарплаты от 1,5 до 2 млн. тенге в Казахстане получают **30,8 тыс. сотрудников**. В этой категории также лидируют промышленность (11,2 тыс. человек), финансовая и страхо-

транспорте и складировании — **2,6 тыс. человек**,
оптовой и розничной торговле — **2,4 тыс. человек**,
программировании — **2,1 тыс. человек**.

Ранее «Курсив» писал: в топ-10

вая деятельность (7,3 тыс. человек) и финансовое посредничество (4,7 тыс. человек).

Помимо этих сфер, более 2 тыс. человек, получающих от 1,5 до 2 млн тенге, работают в:

информации и связи — **2,7 тыс. человек**,

самых высокооплачиваемых профессий 2024 года вошли специалисты с доходом от 8 млн. до 15 млн тенге в месяц. **Номинальную зарплату в 15 млн. тенге в стране получают испытатель электрических машин и эксперт по инженерной психологии.**

В последнее время в обществе активно обсуждается вопрос о повышении размера минимальной заработной платы с нынешних размеров до 200-300 тысяч тенге. Но многие, анализируя ситуацию в экономике Казахстана, говорят, что это невозможно. Что же говорят об этом экономисты и эксперты? По каким причинам нельзя быстро повысить минимальную зарплату до этого уровня и к чему это может привести, Zakon.kz рассказали эксперты. Материал на страницах интернeta с 2023 года, но он актуален и сегодня.

Во время обсуждения законопроекта о республиканском бюджете на 2024-2026 годы депутат Мажилиса от фракции ОСПД Асхат Рахимжанов заявил, что фракция ОСПД не согласна с уровнем минимальной заработной платы (МЗП) и прожиточного минимума на 2024 год. Депутат предложил повысить МЗП до 200-210 тысяч тенге.

Ранее депутат мажилиса Ринат Заитов тоже предлагал увеличить размер МЗП в Казахстане до 300 тысяч тенге. Эксперты, опрошенные Zakon.kz, говорят, что быстрое повышение МЗП до предложенных депутатами сумм пока не представляется возможным.

ОТСУТСТВИЕ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ВОЗМОЖНОСТЕЙ

Директор DAMU Research Group Тимур Айсаутов отмечает, что в целом перед правительством стоит задача по мере

ПОЧЕМУ НЕЛЬЗЯ ПОВЫСИТЬ МЗП ДО 200-300 ТЫСЯЧ ТЕНГЕ?

возможности поднимать минимальную зарплату в стране. Но вопрос в том, насколько быстро это можно сделать. «Поднять МЗП до уровня 200 – 300 тысяч с нынешних - в ближайшие годы нереально. Во-первых, для этого в бюджете нет средств. Это повлечет за собой не только увеличение заработной платы для бюджетных служащих. От МЗП зависит много других показателей. В целом увеличение МЗП значительно увеличит расходы госбюджета». Тимур Айсаутов.

Эксперт Института инновационной экономики, профессор КазНУ Магбат Спанов отмечает, что предложения депутатов нереалистичны, экономической базы для таких повышений нет. **Более того, и чиновникам, предлагающим столь существенный рост МЗП, по его мнению, не хватает базовых экономических знаний.**

«Если они (прим. – депутаты) считают, что деньги у нас в стране появляются в результате печатания станка, тогда да, деньги на повышение МЗП у нас есть. Но если смотреть на это реалистично, то даже минимальное повышение достаточно серьезно влияет на положение организаций и предприятий. По этой причине я считаю, что эти сверхпопулистские предложения нереалистичны и могут привести к развалу страны», - Магбат Спанов.

ВЕДЕНИЕ БУХГАЛТЕРСКИХ КНИГ В АЛМАТЫ ОТ GRATA-ACCOUNTING.COM

Профессор считает, что вместо этого необходимо создавать экономическую среду для работы предприятий, и устранить различные барьеры, связанные с ведением бизнеса.

«Мы должны быть реалистами и не давать несбыточных надежд. Если мы хотим выйти на этот этап в 200-300 тысяч, то это должно делаться не на следующий год, а в течение нескольких лет поэтапно, должны быть меры и программы, чтобы выйти на этот целевой показатель», - Магбат Спанов.

Для того, чтобы перейти на такой уровень, по мнению Маг-

бата Спанова, нужно развивать средние и мелкотоварное производство, и из аграрно-сырьевой страны, которой Казахстан стал за годы независимости, вновь трансформироваться в аграрно-индустриальную, как это было прежде

РОСТ МЗП = ВСПЛЕСК ИНФЛЯЦИИ

Финансовый консультант Расул Рысмамбетов считает, что повышение МЗП до 200-300 тысяч тенге хорошая идея, если повы-

сить ее для сотрудников бюджетной сферы. Однако эксперт подчеркивает, что гораздо больше людей заняты в частной сфере, и здесь влияние государства должно быть ограниченным.

По его мнению, повышение МЗП в два-три раза, для бизнеса с запланированных на следующий год 85 тысяч, поспособствует росту инфляции на 5-10%.

Минимальную зарплату в

вый – напечатать эти деньги, что вызовет инфляцию, обесценение тенге и снижение покупательной способности. Второй – поднимать налоги на бизнес и в целом на экономику.

«Но это означает, что мы будем подавлять экономический рост. У нас и так слабо диверсифицированная экономика и слабо развитый МСБ», - Тимур Айсаутов.

В этой ситуации остается только увеличивать налоги для отечественных компаний, а это опять же вызовет всплеск инфляции и потерю покупательной способности тенге, комментирует он.

«На самом деле такие задачи, как поднять МЗП в несколько раз, быстро реализовать невозможно. Единственный правильный путь – это развивать саму экономику, создавать производства, повышать конкурентоспособность, чтобы у Казахстана была четкая программа развития национальной экономики», - Тимур Айсаутов

Экономист добавил, что есть экстенсивный путь развития – когда номинально увеличивается денежная масса и повышаются налоги, но при этом растет давление на бизнес, а есть интенсивный путь, через развитие производств и предприятий.

Тимур Айсаутов резюмировал, что при развитии экономики и повышении спроса на рабочую силу, зарплаты будут повышаться естественным образом. Тогда это будет сбалансированный рост, который не приведет к инфляции, а покупательная способность при этом сильно не девальвируется.

Источник: zakon.kz

Буллинг өздігінен жоғалып кетпейді. Тек ата-аналар, мұғалімдер, оқушылар және қоғам бірлесе әрекет еткенде ғана біз балаларға қауіпсіз әрі мейірімді мектеп ортасын жасай аламыз. Бейжай болма – буллингті тоқтат. Бәрі өзіңнен басталады.

БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ КУРСЫ

СПОРТ НҰСҚАУШЫЛАРЫ
БАС ҚОСТЫ

Спорт саласындағы мамандардың кәсіби шеберлігін арттыру, заманауи әдістемелермен таныстыру және тәжірибелік дағдыларын жетілдіру, алынған білім мен тәжірибені өмірлік және кәсіби іс-тәжірибеде тиімді қолдану, спорт нұсқаушыларының жұмыс сапасын арттыру мақсатында Жетісу облысының спорт нұсқаушыларына арналған біліктілікті арттыру курсы ұйымдастырылды.

Оқу барысында қатысушыларға спорттық жаттығуларды тиімді жоспарлау, дене дайындығын жетілдіру, командалық жұмысты ұйымдастыру және қауіпсіздік шараларын сақтау бағытында теориялық және практикалық сабақтар өткізілді.

Курс соңында барлық қатысушыларға арнайы куәліктер табысталды. Үздіктер қатарында болған қатысушылар өз ой-пікірлерімен бөлісіп, болашақтағы кәсіби жоспарларын ортаға салды. Олар үшін бұл курс тек білім көзі ғана емес, жаңа идеялар мен ынталандыру алаңы болды.

САЛАУАТТЫ ӨМІР САЛТЫ

МЕРЕКЕ ҚҰРМЕТІНЕ
ӨТКІЗІЛГЕН МАРАФОН

С а р қ а н қ а л а с ы н д а Республика күні құрметіне спорт, салауатты өмір салты және белсенді демалыс әуесқойларын біріктіретін ауқымды марафон жарысы ұйымдастырылды. Жүгіру бағыты негізгі қала көшелерімен бес шақырымға созылған бұл бұқаралық-спорттық

іс шараға 60-қа тарта тілек білдіруші қатысты. Олардың қатарында оқушылар, студенттер, еңбек ұжымдарының өкілдері, мемлекеттік қызметкерлер және қала тұрғындары болды. Қатысушылар арасында тәжірибелі спортшылар да, қарапайым жандар да болғанына қарамастан, барлығы төзімділік пен мәреге жетуге деген ұмтылыс жігер танытты. Марафон патриотизмнің, бірліктің және белсенді, салауатты өмірге деген ұмтылыстың нағыз символына айналды.

Жеңімпаздарға іс-шараны ұйымдастырушылардан дипломдар, медальдар мен бағалы сыйлықтар табыс етілді. Сонымен қатар, «Ең жас қатысушы», «Ең жас марафоншы» және «Ең ұйымшыл команда» дегендей жеке номинацияларымен марапатталды.

Ұйымдастырушылар мұндай марафондарды өткізу жақсы дәстүрге айналатынын атап өтті. Іс-шара спортты насихаттауға ғана емес, ұлттық бірлікті нығайтуға, патриоттық сананы дамытуға және салауатты қоғамды қалыптастыруға бағытталды.

БОКС

ҚОЛА МЕДАЛЬ
ҚАНЖЫҒАЛАДЫ

Жетісу облысының дене шынықтыру және спорт басқармасының баспасөз қызметінің ақпаратына сәйкес, 2025 жылдың 20-25 қазан аралығында Қарағанды қаласында 2010-2011 жылы туған ұлдар мен қыздар арасында бокстан Олимпиада чемпионы, Вал Баркер кубогының иегері, ҚР еңбек сіңірген спорт шебері Серік Сәпиевтің жұлдесі үшін өткен халықаралық турнир еліміздің әр өңірінен және жақын шетелден келген ең мықты жас боксшыларды жинады.

Сүйсінерлігі сол, осы беделді турнирде +80 кг салмақ дәрежесінде шаршы алаңға шыққан Жетісу облысының бұрымды боксшысы Әнел Әлімбаева өңіріміздің намысын лайықты қорғап, рингтегі әр кездесуін сенімді де жігерлі өткізіп, тек жартылай финалда ғана қарсыласына есе жіберді. Сөйтіп, жас боксшымыз жеңіс тұғырының үшінші сатысына көтеріліп, қола жүлдегер атанды.

ӘЛИХАН АЗИЯ
ЧЕМПИОНЫ АТАНДЫ

Қазақстанда кейінгі жылдары шахматтан жас таланттардың қатары көбейе түскені баршаға аян. Бұған күні кеше ғана өткен Азия чемпионатында тағы да көз жеткізе түстік.

Атап айтсақ, Моңғолияның астанасы Улан-Батор қаласында өткен шахматтан Азия чемпионатында облысымыздың дарынды спортшысы Әлихан ҚАЗЖАТҰЛЫ тамаша нәтиже көрсетті.

Әлихан классикалық шахмат түрінен барлық қарсыластарына дес бермей, Азия чемпионы атанды. Осы нәтижесінің арқасында жерлесіміз беделді Халықаралық ФИДЕ шебері (FIDE Master) атағына ие болды.

Сонымен қатар, жас шахматшы рапид түрінен де жоғары деңгейде өнер көрсетіп, күміс медаль еншіледі.

Әлиханды айтулы табыстарымен құттықтай отырып, алдағы уақытта да шахмат өнерінің шыңына шығуына тілектеспіз!

ШАХМАТ

БАЙҚАУ

«Алатау» газеті мектеп оқушылары арасында Тәуелсіздігіміздің бастамасы болған Желтоқсан оқиғасы туралы шығармаларға **БАЙҚАУ ЖАРИЯЛАЙДЫ.**

Материалдар 27 қазаннан 8 желтоқсанға дейін қабылданады.

Қорытындысы 12 желтоқсанда жарияланып, марапаттау 19 желтоқсанда редакцияда өтеді.

Редакцияның эл/поштасы: alatau.offset@mail.ru
Электронная почта редакции:

Байланыс телефондары: 8 (776) 970 07 18;
Контактные телефоны: 8 (776) 529 44 08

КОНКУРС

Газета «Алатау» **ОБЪЯВЛЯЕТ КОНКУРС** среди школьников на лучшие творческие работы, посвященные событиям Декабря 1986 года, ставшие началом нашей Независимости.

Материалы принимаются с 27 октября по 8 декабря.

Итоги будут подведены 12 декабря, а торжественное награждение состоится 19 декабря в редакции газеты.

Жаңа партия ...Тайманұлы	Жорық Тау	Шоқан-ның әжесі	Сіңір	Әуре Соғыс алаңынан тыс жер	Күйіктас	Мақпалдың қызы Бай...	Бөкей ханның хан болған ұлы	Бұлақ, қайнар Жылан
Серт Хан сарайы	Қарапайым	Ұйым	Сенім	Борыш	Қашқан су Белгі	Ат аунаған жерде ... қалар	Көң	Жер өлшемі
Кертөмыс Күнделіктегі өңгіме	Жылдам қимыл	Оқымысты	Әйгілі балерина	Сүйеу	Арман	Көзек	Жұп сан	Иба
«Көз шырымын алу»	Босаға	Қамыр бөліндісі	Керілдесу	Серкешік	Н ₂ O	Қисса	Дене мүшесі	Тернер
Канал	Сән	Қан сорғыш	Пана	Шебер	Қыз есімі	Тері төсеніш	Мер	Верн
Көкпар	Тағам	Күріш (орыс)	Шиша	Спиртті ішімдік	Өлең	Иттің сыбағасы	Геометр. фигурасы	Жұбатырова
Хим. элем.	Дұғалы алқа	Хаям	Ресей өзені	Кіне	Қымыз ыдысы	На...	Рекс	Өртістер кремі
Асыл тас	Мешекөй	Автобус маркасы	Мұғалім	Домалақ	Демеулік шылау	Амон	Нота	М/ф есегі
3 жасар құлын	Баяу	ҚР ордені	Сопы					

Тарату аумағы: Қазақстан Республикасы

Құрылтайшы: **Ырым КЕНЕНБАЙ**

Баспахана директоры
Бақберген ТУКИБАЕВ
Бас редактор
Баян ТАҢАТАРОВА
Редакция алқасы:
Гүлнұр БАЙМҰХАН – редактордың орынбасары
Нұрилла САЙДАҚҰЛОВА – тілші

Кезекші редактор: Г. БАЙМҰХАН

Газет Қазақстан Республикасы Мәдениет және ақпарат министрлігінде 2007 жылғы 27 тамызда тіркеліп, № 8639-Г куәлігі берілген.
Газет аптасына бір рет, жұма күні шығады. Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Жарнама мен хабарландырулардың мазмұны мен мәтініне жарнама беруші жауапты.

Газет Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32 үйде "Алматы-Болашақ" АҚ филиалы "Офсет" баспаханасында басылады.

Редакция мекенжайы: 040000, Талдықорған қаласы, Қабанбай батыр көшесі, 32-үй, екінші қабат.

Телефондары: 8(7282) 41-11-70, 41-11-42;
E-mail: alatau.offset@mail.ru, www.alatau.kz@mail.ru
Сайты: alatau_gazeti
Газет 07.08.2000 жылдан бастап қазақ және орыс тілдерінде аптасына бір рет - жұма күні шығады.

Таралымы 2700
Тапсырыс № 1142
Индекс 15534